

ലക്ഷ്മീഭായി

(മുപ്പത്തൊന്നാം പുസ്തകം)

(എഫ് എം എസ് മുതൽ എഫ് എം മീനം വരെ)

ഉടമസ്ഥ

വെള്ളായൂർ നാനിക്കുട്ടിയമ്മ.

இ ன் னி வ டே வ ரு ர்

‘കേരളോദയം’ അച്ചുകൂടത്തിൽ

അദ്ധ്യക്ഷൻ.

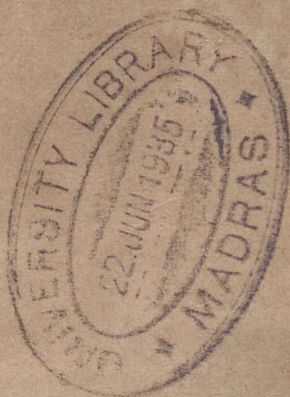
۴۴۴۴.

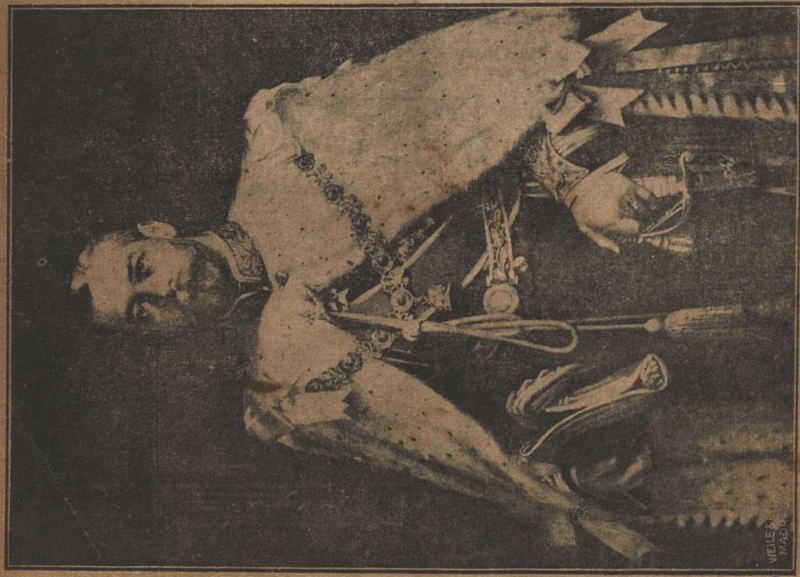
ALL RIGHTS RESERVED.

വരിസംഖ്യ 2 ക. എപ്പോഴും മുൻകൂർ.

പതിവുതാമാമാത്തും	൨൧൩
ഒരു വരണ്ട വഴിക്കൂടം	൨൩൮
തിരുനാൾമംഗളം	൨൫൩
പാറകം	൨൫൪, ൩൫൪
✓ സ്രീകുടും സമകരണവും	൨൬൯
കാക്കപ്പൊന്നും സ്വപ്നവും	൨൭൩, ൩൪൭
മതപരമായ ആദർശത്തെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുക	൨൮൫
പ്രാചീനായുധവർത്തത്തിലെ തികഞ്ഞ	
ഉൽപതിപ്പ്	൨൯൩
സുഗ്രീവാദികൾ വാനരന്മാരാരണോ?	൨൯൮
ഒരു നിവാപമാലും	൩൦൭
ശ്രീമാടമഹീശതിരുനാൾമംഗളം	൩൩൩
തുയ്യ	൩൩൪
ചില ഭാഷാന്തരങ്ങൾ	൩൪൦
ഗീതയെപ്പറ്റി ചില ചിന്തനങ്ങൾ	൩൪൨
ജപ്പാൻസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധി	൩൬൭
പ്രേമവിജയം	൩൭൩
യോഗിയുടെ പ്രീതി	൩൯൦
✓ സ്രീലോകത്തിന്റെ ആധുനികസ്ഥിതി	൪൧൧
ക്ഷേത്രങ്ങളും അവയുടെ താൽപര്യങ്ങളും	൪൨൦
പാലിററ്സെന്ധം	൪൨൯, ൪൬൫
ഇതിഹാസപുരാണങ്ങളുടെ നില	൪൫൧
ഭർത്തൃഭക്തയായ രാജ്ഞി	൪൭൯
കൃഷിക്കേണ്ട	൪൮൬

ജോർജ്ജ് പത്രവത്തി തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്

മേരി പത്രവത്തി തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്

ലക്ഷ്മീഭായി

പുസ്തകം നമ്പർ

൧൧൧൦ മേടം

ലക്കം ൧

മംഗളം

ലക്ഷ്മീഭായ് സമുദയങ്ങളെയുടലിൽനിന്നുതടവിപ്പിച്ച ദേവൻ
 രക്ഷയ്ക്കായെന്നു ഭീക്ഷിച്ചുവരുമൊരു കൃപാംഭോധി പത്മിരൂപതൻ
 അക്ഷീണാനേകവണ്ണാവലിപരിവിലസൽപരവുദം പെട്ടണി.
 'ലക്ഷ്മീഭായി'ക്കു വേണ്ടും നിഖിലഗുണകലാപൂർത്തിയെച്ചേർത്തിടട്ടെ.
 കവിസാമ്രാജ്യമൻ കൊ. കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരൻ.

പ്രസ്താവന

ഗുരുവരൻഗ്രന്ഥങ്ങളാലും പത്രബന്ധങ്ങളുടെ സ
 ഹായസഹകരണങ്ങളാലും സ്വർഗ്ഗാപവർഗ്ഗസുഖഭായിനി
 യായ ദേവിയുടെ കരുണാകടാക്ഷത്താലും 'ലക്ഷ്മീഭായി'
 മാസികയ്ക്കു മുപ്പത്തൊന്നാം വയസ്സിൽ പ്രവേശിക്കുൻ
 യോഗമുണ്ടായതിൽ ഞങ്ങളുടെ സുഹൃത്തുക്കൾക്കും അ
 സാമാന്യമായ സന്തോഷമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണല്ലോ.
 നാടെല്ലാം പത്തുംകൊണ്ടു വലഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഈ കാല
 ഘട്ടത്തിൽ,

“ഉള്ളം ചുട്ടുനപടി സമ്പ്രതി രാജശബ്ദം -
മുളളാരിനന്റെ കരബാധകൾ കാരണത്താൽ
കള്ളം കമിച്ചിടുകയല്ലൊരുപായമില്ല
വെള്ളം കുടിപ്പതിനുമുഴിയിലേയമായി”

എന്ന നിലയ്ക്കുടി വന്നുചേർന്നാൽ പിന്നത്തെ കഥ പ
റയേണമോ? “പുതുമഴ ചൊരിയുമ്പോൾ പാറ പൊ
ങ്ങുന്നപോലെ” പത്രങ്ങളും മാസികഗ്രന്ഥങ്ങളും പു
പ്പെട്ട് അന്യോന്യം കലഹിച്ചും ആഭാസവചനങ്ങൾ വ
ഷിച്ചും പാമരന്മാരെ രസിപ്പിച്ചും പണ്ഡിതന്മാരെ മു
ഷിപ്പിച്ചും ലോകത്തെ ദുഷിപ്പിച്ചും ഭരണകർത്താക്കളെ
വഴി പിഴപ്പിച്ചും അവരിൽ ചിലരുടെ കക്ഷങ്ങളിൽ അ
ല്ലെങ്കിൽ പക്ഷങ്ങളിൽ കളിച്ചും മറ്റും കഴിച്ചുകൂട്ടുന്ന
പത്രാധിപപ്പിശാചുക്കളെ കാലപാണിയിലേക്കോ കാ
ലനുകൂൽനെന്നയോ ഉദാസിച്ച് മലയാളം നിർബാധമാ
ക്കിത്തീർക്കേണ്ടതായ കാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഇപ്പോഴത്തെ ഭാഷാപരിഷ്കാരം അമരക്കാരനില്ലാ
ത്ത വഞ്ചിപോലെ തലതിരിഞ്ഞു തഞ്ചം പിഴച്ചു മറിഞ്ഞ
മട്ടിലായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നതിനാൽ നല്ലൊരു നാവിക
ന്റെ ആവിർഭാവം അപരിത്യാജ്യമായിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു,
തിരുവിതാംകൂർ ശ്രീമൂലം പൊന്നത്തമ്പുരാൻ തിരുമന
സ്സിലെ കായലിലിട്ടു വെള്ളം കുടിപ്പിച്ചു മഹാകവിയേ
യോ അനപത്യതപവും നിരപത്യതപവും തിരിച്ചറിയാൻ
കഴിയാത്ത ആ കവിചക്രവർത്തിയേയോ കണ്ടെഴുത്തിൽ
പണ്ടാരവക ധർമ്മസ്വത്തു കരസ്ഥമാക്കിയ ആ മന്നനേ
യോ അല്ല ആഴമേറിയ ആഴിയിൽ കാളം കറയുന്നതു
പോലെ പ്രശാന്തഗംഭീരന്മാരായിരിക്കുന്ന പണ്ഡിതവ
രേണ്യന്മാരെയാണ് അതിന്നു ഭാഷാഭിമാനികൾ നിയ
മിക്കേണ്ടത്.

മലയാളത്തിലെ കലാവിദ്യകളിൽ മിക്കവയും പ്രത്യേകം ചിലരുടെ കലാവിദ്യകളായിട്ടുള്ളതിനാൽ അവയെ പരിസ്തരിക്കാൻ സംഘങ്ങളുടെ സഹായം ആവശ്യമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എന്നാൽ അവരുടെ ദാരിദ്ര്യത്തിന്നു ദരിദ്രത വരുത്തുവാൻ രാജാക്കന്മാരോ പ്രഭുക്കന്മാരോ ധനികന്മാരോ അവരെ യഥോചിതം സഹായിച്ചാൽ മതിയായെന്നതാണ്. പത്രപ്രവർത്തനം പൂർണ്ണമായിട്ടു വെടിക്കെട്ടുപോലെ പരിണമിക്കാതിരിക്കുന്നതിന്നു ഞങ്ങൾ സശ്രദ്ധം യത്നിക്കാറുണ്ട്. തന്മൂലം നാനാവിധകഷ്ടനഷ്ടങ്ങൾ അനുഭവിക്കേണ്ടതായും വന്നിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ മലയാളപാഠ്യപുസ്തകസംഘങ്ങളിൽ ചിലർ കറാക്കണ്ണന്മാരായും മറ്റു ചിലർ മനസ്സാക്ഷിയില്ലാത്തവരായും കാണപ്പെടുന്നതിൽ ഞങ്ങൾക്കുള്ള മനസ്സാപം അനല്പമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു.

ഇങ്ങിനെ പലവിധത്തിലുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ സഹിച്ചിട്ടും പത്രപ്രവർത്തനത്തിൽനിന്നു പിൻതിരിയാതിരിക്കുന്നതു കൊച്ചിതിരുവിതാംകൂർവിദ്യാഭ്യാസമേലദ്ധ്യക്ഷന്മാരുടേയും ഞങ്ങളുടെ മാന്യവരികാരുടേയും മാന്യലേഖകന്മാരുടേയും അനുകൂല്യം കണക്കൊണ്ടുമാത്രമാണെന്നും മേലിലും അത് അഭംഗമായിട്ടുണ്ടാകുമെന്നും വിശ്വസിച്ചു സർവ്വം ചിൽസപരൂപത്തിൽ സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

രജതജൂബിലിമംഗളം

വ്യത്യസ്തരാരംഭത്തിൽ എന്തെങ്കിലും ശുഭസൂചകമായ ഒരു സംഗതിയുണ്ടാകുന്നതു മംഗളകരമായിട്ടുണ്ടല്ലോ ഗണിക്കപ്പെട്ടുപോരുന്നത്. ചക്രവർത്തി ജോർജ്ജ്

പഞ്ചമൻ തിരുമനസ്സിലെ രജതജ്ജ്വലിലിയും 'ലക്ഷ്മീഭായി' മാസികയുടെ മുപ്പത്തൊന്നാം വത്സരാരംഭവും ഈ മേടത്തിലാകയാൽ ഈ യോഗം പത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ മിക്കവയ്ക്കും സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഭക്തിതന്നെയാണ് മെച്ചമായിട്ടുള്ളതെന്ന് ഇതുകൊണ്ടു തെളിയുന്നുണ്ടല്ലോ. വിക്ടോറിയ ചക്രവർത്തിനി തിരുമനസ്സിലെ പൌരനും എഡ്വേർഡ് ചക്രവർത്തി തിരുമനസ്സിലെ ദ്വിതീയപുത്രനുമായ ജോർജ്ജ് പഞ്ചമൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു തിരുവവതാരം ചെയ്തത് ഫുനറു ജൂൺ ൩-ാം-ന-യാണല്ലോ. അവിടുത്തെ സനിക്കുപ്പം വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യിക്കുകയാൽ രാജോചിതഗുണങ്ങൾ ബാല്യത്തിൽതന്നെ ആ രാജകുമാരനിൽ പ്രശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഫുൻ-ൽ ടെക്കിലെ പ്രഭുവിന്റേയും കേംബ്രിഡ്ജിലെ പ്രഭുവുടേയും ഏകപുത്രിയായ മേരി രാജകുമാരിയെ രാജകുമാരൻ വിവാഹം ചെയ്തു. ഈ രാജദമ്പതിമാർ ശുക്ലപക്ഷത്തിലെ ചന്ദ്രനെപ്പോലെ പ്രതിദിനം പുഷ്പിപ്രാപിച്ചുപോരികയും പ്രജകളെ മോദാസ്സവത്തിൽ കൂട്ടിച്ചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

ഫുൻ മേയിമാസം ൩-ാം-ന- പുണ്യപുരുഷനും ലോകരുടെയെല്ലാം ആരാധനാമൂർത്തിയുമായ ജോർജ്ജ് പഞ്ചമൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ചക്രവർത്തിപദം പ്രാപിക്കുകയാൽ ഫുൻ-ൽ മേയി ൩-ാം-ന-യാണല്ലോ അവിടുത്തെ രജതജ്ജ്വലിമഹോത്സവം. സൂര്യൻ അസ്തമിക്കാത്ത സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധിപതിയാണ് തിരുമനസ്സുകൊണ്ടെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഈ രജതജ്ജ്വലിമഹോത്സവം കൊണ്ടാടാത്ത കോയ്യകളോ ജനങ്ങളോ ആരംഭിക്കുന്നില്ലെന്നു വരുമ്പോൾ അവിടുത്തെ പ്രജാവാത്സല്യവും ജനരഞ്ജനയും കാരണ്യാതിശയവും ഈ

യ്യമാണല്ലോ. എന്താപത്തു നേരിട്ടാലും അതെല്ലാം പഞ്ഞിപോലെ പറന്നുപോകത്തക്ക ഭാഗ്യവിശേഷം അവിടത്തും അവിടുത്തെ പ്രാണപ്രേയസിയായ മേരി ചക്രവർത്തിനി തിരുമനസ്സിലേയ്ക്കു മുണ്ടെന്ന് അനേകം സംഗതികൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ഈ രാജദമ്പതിമാർ ആയുരാരോഗ്യാദി സകലഗുണങ്ങളോടുകൂടി ചിരകാലം രാജ്യപരിപാലനം ചെയ്തു ജഗത്തിന്റെ വന്ദ്യപിതാക്കളായി പരിലസിക്കുന്നതിന്നു 'ലക്ഷ്മീഭായി' ഉള്ളിൽക്കൊള്ളുന്ന ഭക്തിപൂർവ്വം ശ്രീപാർവ്വതീപരമേശ്വരനാരെ പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

“അപ്പാകാരാതി നാകം നലമൊടു പരിപാ-

ലിച്ചുകൊണ്ടിണ്ടലെന്ത്രേ

നല്ലാന്നീടുന്ന ശച്യംസമമരപുര-

ത്തിങ്കൽ വാഴുംപ്രകാരം

ഇപ്പാരൊട്ടുക്കു രക്ഷിച്ചുപതിമുഖിയാ-

രാജന്തിയോടൊത്തിരിപ്പാൻ

കല്പാന്തത്തോളമായുണ്ണരുളണമവിരാൽ

ചക്രവർത്തിക്കു ദൈവം.”

=====

ഒരു പ്രസംഗം *

“ചകാസ്കിമുണ്ണീസരിതസ്തദേശഭേ

തികേതനം യന്യ ജയന്തമംഗലം

സനാതനശോഭതസിനഃ പ്രകാശതാം

സനാരസിംഹം വപുരാസ്ഥിതോ ഹരിഃ”

മാന്യസദസ്യക് നമസ്കാരം

ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായ ഈ പ്രദേശത്തു കൂടുന്ന ഈ സമ്മേളനത്തിൽ ഭാഗഭാക്കുവാൻ സംഗതി വന്നതിൽ ഏനിക്ക് അതിയായ സന്തോഷമുണ്ട്. ഈ ദേശത്തെ

* വേണമെന്തുകൂടിയ കൊച്ചി നായർവനിതാസമ്മേളനത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗം.

ഭരിക്കുന്ന സ്വരൂപത്തിൽ ജനിച്ചു വളരെ ശൌര്യവീര്യവ
രാക്രമനിധികളായ അനേകം പുരുഷന്മാർ കൊച്ചിരാ
ജ്യ ചരിത്രത്തിൽ ഒരു പ്രധാനഭാഗം വഹിച്ചതായി ച
രിത്രം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ശത്രുക്കൾക്കധീനപ്പെ
ട്ട നാമാവശേഷമായിപ്പോകുമായിരുന്ന നമ്മുടെ രാജ്യ
ത്തെ അവരിൽനിന്നും രക്ഷിച്ച് ആധുനികനിലയിൽ
എത്തിക്കുന്നതിന്നു ഫേതുഭൂതനായ കോമിയ ചന്ദൻറേ പേർ
കൊച്ചിരാജ്യനിവാസികൾ ഇന്നും കൃതജ്ഞതയോടെ
സ്മരിച്ചു വരുന്നു. ഇതിന്നുപുറമെ അനേകരായിരം നാ
യർ കുടുംബങ്ങളുടെ ഏകാവലംബം അന്നും ഇന്നും ഈ
സ്വരൂപമാണെന്നുള്ളതും സർവ്വവിദിതമത്രെ. ഇപ്രകാ
രം ചരിത്രകാലം മുതൽക്കുതന്നെ പ്രസിദ്ധി നേടിട്ടി
ട്ടുള്ള ഈ സ്വരൂപത്താൽ ഭരിക്കപ്പെട്ടുവരുന്ന ഈ പ്രദേ
ശ്ച് ഇങ്ങിനെയുള്ള സമ്മേളനങ്ങൾ കൂടുന്നതിന്റെ ഒരു
ചിത്രം സ്പഷ്ടമാണല്ലോ. ഈ യോഗത്തിന്റെ അദ്ധ്യ
ക്ഷസ്ഥാനം വഹിക്കുവാൻ ഇടയാക്കിയ ഭാരവാഹിക
ളോട് എനിക്കുള്ള കൃതജ്ഞതാസൂചകമായ വന്ദനത്തെ
ഒന്നാമതായി പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ.

നായർസമുദായത്തിന്റെ അഭ്യുന്നതിക്കായി നി
രന്തരം യത്നിച്ചാൻ നമ്മുടെ നായർസമോദരന്മാർ
സന്നദ്ധരായിരിക്കുമ്പോൾ അബലകളായ നാം ഗൃഹഭി
ത്തിക്കുള്ളിലിരുന്നു മാതാക്കൾ എന്നും ഗൃഹിണികൾ എ
ന്നുമുള്ള നിലയിൽ നമുക്കുള്ള കൃത്യങ്ങളെ യഥാവിധി
അനുഷ്ഠിച്ചു തൃപ്തിപ്പെടുകയല്ലെ ഉചിതമായിട്ടുള്ളത് എ
ന്നു നമ്മുടെ സമോദരിമാരിൽ ചിലർതന്നെ ചോദിക്ക
ുന്നുണ്ട്. ഇതിനുത്തരമായി എനിക്കു പറയുവാനുള്ളതു
സ്രീപുരുഷന്മാരുടെ ഏകോപിച്ചുള്ള ശ്രമംകൊണ്ടല്ലാ
തെ ഒരു സമുദായവും ഉൽക്കഷ്ഠത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ടില്ലെന്ന
താണ്. പുരുഷന്മാർ യോഗങ്ങൾകൂടി എന്നെല്ലാം പ്ര

മേയങ്ങൾ പാസ്സാക്കിയാലും അവയെ പ്രയോഗത്തിൽ കൊണ്ടുപരേണമെങ്കിൽ സ്രീകളുടെ സഹായസഹകരണങ്ങൾ അപരിത്യാജ്യമാകുന്നു. ഒരു സമുദായത്തിന്റെ പുരോഗതിക്ക് എപ്പോഴും പ്രതിബന്ധമായി നില്ക്കുന്നതു സ്രീജനങ്ങളുടെ ഘടനാഭാവവും അജ്ഞതയുമാണെന്നുള്ളതു തർക്കമാറ സംഗതിയാകുന്നു. സ്രീകളുടെ അവകാശങ്ങളും അവശതകളും അറിവാനും ആ അവശതകളെ പരിഹരിപ്പാനും അവകാശങ്ങളെ സ്ഥാപിച്ചുകിട്ടുവാനുമുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കാനുമുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ വിദ്യാഭ്യാസം സിദ്ധിച്ച സ്രീകൾക്കു മാത്രമാണുള്ളത്. സമുദായാംഗത്തിലും രാഷ്ട്രീയരംഗത്തിലും സാഹിത്യരംഗത്തിലും അവർ ഇറങ്ങി വിജയശ്രീലാളിതകളായിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു പണ്ഡിത രമാഭായി, കസ്തുരിഭായിഗാന്ധി, സരോജിനിനായിഡു, തരുലതദത്ത എന്നീ മാനുഷമതികളുടെ ഭൂഷാൻങ്ങൾ നമ്മെ മനസ്സിലാക്കിത്തരുന്നുണ്ട്. തക്കതായ സന്ദർഭങ്ങളുണ്ടായാൽ ഇവരെപ്പോലെയുള്ള അസംഖ്യം മഹിമാമണികളെ സൃഷ്ടിക്കാൻ നമ്മുടെ സമുദായത്തിനും സാധിക്കുമെന്നുള്ളത് അസംഭാവ്യമല്ല. ശരിയായ വിദ്യാഭ്യാസവും സംഘടനയുമുണ്ടെങ്കിൽ അതിലേക്കുള്ള സന്ദർഭമുണ്ടാകുന്നതുമാകുന്നു. നാം ലോകരംഗത്തിൽ ഇറങ്ങാതെ, ലോകഗതി മനസ്സിലാക്കതെ, നമ്മുടെ ആധുനികസ്ഥിതി എന്താണെന്നുള്ള വസ്തുത ഗ്രഹിക്കാതെ അബലകളാണെന്നു ഭാവിച്ചു നിസ്സാരകൃത്യങ്ങളിൽമാത്രം ഏല്പിട്ടു കാലയാപനം ചെയ്യുന്നതായാൽ സമുദായസ്ഥിതി ശോചനീയമായി ഭവിക്കുന്നതും അന്യസമുദായക്കാരുടെ പുച്ഛത്തിനും പരിഹാസത്തിനും നാം പാത്രമായിത്തീരുന്നതുമാണ്. “ജാതിഘടനകൊണ്ടുതന്നെ വന്നുകൂടിയ സംക

ചിതമായ ലോകാവലോകനശീലത്തോടുകൂടിയാണ് നിയമങ്ങൾ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടതും ആചാരങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചതും. ഇതിൽ പുരുഷന്മാർതന്നെ സ്ത്രീകളേയും പ്രതിനിധീകരിച്ചിരുന്നു. ഇവയോടുകൂടി സ്വാതന്ത്ര്യവും ചേർന്നുവെന്നു വിചാരിക്കുന്നതിൽ അബദ്ധമുണ്ടെന്നു തോന്നിപ്പോയി. അതുകൊണ്ടു സ്ത്രീകളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള അനന്തര നിയമങ്ങളൊക്കെയും സമുദായമദ്ധ്യേ അവരുടെ പ്രാധാന്യത്തെ കാണുന്നവതെന്നായിരുന്നു എന്നു സുപ്രസിദ്ധചിന്തകനായ ആർ. ഹൗശപറവിള്ള അവർകൾ കരവസരത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു ശ്രദ്ധേയമാണ്. ഈ സ്ഥിതിക്ക് ഒരു വ്യത്യാസം വരണമെങ്കിൽ സാമുദായികങ്ങളും രാഷ്ട്രീയങ്ങളുമായ കാര്യങ്ങളിൽ നാം കേരളത്തിൽ ശ്രദ്ധ പതിപ്പിക്കേണ്ടതാകുന്നു. നിയമസഭകളിൽ സ്ത്രീകളായ നമ്മോട് ആലോചിക്കാതെ എന്തെല്ലാം പ്രമേയങ്ങൾ പാസ്സാക്കുകയും എന്തെല്ലാം ബില്ലുകൾ അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നുള്ളത് എല്ലാവരും അറിയാവുന്നതാണ്. നമ്മെ സംബന്ധിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ തീർച്ചയാക്കുവാനുള്ള അധികാരം അന്യർ വിട്ടുകൊടുക്കുന്നത് കരിക്കലും ശ്രേയസ്കരമായിരിക്കാൻ തരമില്ല. നമ്മുടെ സമുദായത്തെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന ഒരു സ്ത്രീപോലും ഇപ്പോഴത്തെ നമ്മുടെ നിയമസഭകളിൽ ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇങ്ങിനെ വരുന്നതിനുള്ള പ്രധാനകാരണം നമുക്ക് ഒരു ശക്തിയുള്ള സംഘടനയില്ലായ്മയാണ്. ആധുനികവിദ്യാഭ്യാസം, സമവിദ്യാഭ്യാസം, മിശ്രഭോജനം, മിശ്രവിവാഹം, സന്താനനിയന്ത്രണം, കേരളസർവ്വകലാശാലാസ്ഥാപനം എന്നിങ്ങനെയുള്ള വിവിധവിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി എന്തെല്ലാം വാദങ്ങൾ ഇപ്പോൾ നടന്നുവരുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതു പൂത്താറുപത്രങ്ങളിൽനിന്നും മറ്റും

നാം അറിയുന്നുണ്ട്. ഈ വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി നമ്മളിൽ അധികംപേരും യാതൊന്നും ചിന്തിച്ചിട്ടില്ലെന്നതിന്റെ പരാമർശമാണ്. ഇവയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള തീരുമാനങ്ങൾ എത്ര വൻപിച്ച യോഗങ്ങളിൽ പാസ്സാക്കിയാലും അവ സമുദായക്ഷേമത്തിനു സാധകമോ ബാധകമോ എന്നു നാംതന്നെ സ്വതന്ത്രമായി ചിന്തിക്കുകയും അംഗീകരണയോഗ്യമാണെന്നു കണ്ടാൽ മാത്രം അവയെ അംഗീകരിക്കുകയും അല്ലാത്തപക്ഷം അതുകൾക്കു നടുപ്പിൽ കൊണ്ടു വരുന്നതിനെ നമ്മുടെ സകല ശക്തിയും ഉപയോഗിച്ചു തടയുകയും ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. അതല്ലാത്തപക്ഷം സമുദായക്ഷേമത്തെ ഹനിക്കുന്നതും സമുദായത്തിൽ പല കുഴപ്പങ്ങൾക്കും ഇടയാക്കുന്നതുമായ നിയമങ്ങൾ നടുപ്പിൽ വരുവാൻ സംഗതിയാകുന്നതാണ്. ഇത്രത്തോളം പാഞ്ഞതിൽനിന്നും നമുക്ക് ഒരു സംഘടനയുണ്ടാകുന്നതുകൊണ്ടുള്ള പ്രയോജനം ഏറെക്കുറെ സ്പഷ്ടമായിരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഇനി നമുക്കുള്ള ചുമതലകളെപ്പറ്റി അല്പമൊന്നു ചിന്തിക്കാം. ഏതു സമുദായത്തിന്റേയും അഭ്യുന്നതി അതിന്റെ സാമ്പത്തികസ്ഥിതിയേയും അതിലെ വിദ്യാഭ്യാസസമ്പന്നരായ അംഗങ്ങളുടെ സംഖ്യയേയും ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നതാണ്. നമ്മുടെ ഇടയിൽ വിദ്യാവിഹീനരായ ഒരു സ്ത്രീപോലും ഉണ്ടെന്നുവരുന്നതു നമുക്ക് ഒട്ടും അഭിമാനകരമായിട്ടുള്ളതല്ല.

“ലോകത്തിലേ ജനപദങ്ങളിലേതിലെല്ലാം സ്ത്രീകൾക്കു വിദ്യയിൽ വിദഗ്ദ്ധത നേടിട്ടുവെങ്കിലും മറ്റാവിടെയല്ലാത്ത ജനാനാം നൈകപ്രകാരമുപാമതിനില്ല വാടോ”

എന്നാണ് സ്രീവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഫലശ്രുതി. ഈ ചേന്ദമംഗലത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സ്രീവിദ്യാഭ്യാസം സർവ്വസമ്മതമാകുന്നത് അത്ര പ്രയാസമുള്ള കാര്യമാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. വലിയച്ചൻ അവർകളുടെ ഒരുഭാഷ്യത്താൽ ഇവിടെത്തന്നെ ഒരു വിദ്യാലയം പ്രശസ്തരീതിയിൽ നടന്നുവരുന്നതുകൊണ്ടു പുരുഷിയ ചിലവിന്മേൽ ആർക്കും വിദ്യാഭ്യാസം ലഭിക്കുന്നുള്ള സൗകര്യമുണ്ട്. അതിന്നു മാർഗ്ഗമില്ലാത്തവരുണ്ടെങ്കിൽ അവർക്കായി ഒരു ബാലികാപാഠശാല സ്ഥാപിക്കാൻ വിദ്യാഭ്യാസം ലഭിച്ച സ്രീകളെല്ലാം തെന്താരുമിച്ചു പ്രയത്നിച്ചാൽ സാധിക്കുന്നതാണ്. എന്നാൽ അർക്കരവിദ്യാഭ്യാസം മാത്രമല്ല സ്രീകൾക്ക് ആവശ്യമായിട്ടുള്ളത് സുകുമാരകലകളിൽ അവർക്കുള്ള വാസന ജനസിദ്ധമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ഈ കലകളിലും നൈപുണ്യം സമ്പാദിക്കുന്നതിനു വേണ്ട സൗകര്യങ്ങൾ പരക്കെ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ എത്ര കവയിത്രികളും, സംഗീതവിദുഷികളും, 'ചിത്രലേഖ'കളും നമ്മുടെ ഇടയിൽ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നു! വിശിഷ്ടകലകളിൽ വാസനയുള്ളവരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാൻ ബഹുമാനപ്പെട്ട കൊച്ചിഗവണ്മേണ്ട് ഒരുക്കമാണെന്നു കാണുന്നത് എത്രയോ സന്തോഷാവഹമായ കാര്യമാണ്. ഇവിടെ ഒരു വിശിഷ്ടകലാലയം സ്ഥാപിക്കുന്നപക്ഷം അതിനു വേണ്ടുന്ന സഹായങ്ങൾ സർക്കാരിൽനിന്നും ലഭിക്കുമെന്നു നമുക്കു ഏറ്റെടുത്ത് വിശ്വസിക്കാം. ഈ അവസരം പാഴാക്കരുതെന്നു സ്രീസമാജംഗങ്ങളെ അനുസ്മരിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

സ്രീകൾ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട വിഷയങ്ങളിൽ ഒട്ടും അപ്രധാനമല്ലാത്ത ഒന്നാണ് വൈദ്യം. വൈദ്യവി

ദ്വാവിദശകളായ സ്ത്രീകൾ നമ്മുടെ ഇടയിൽ ധാരാളമുണ്ടാകുന്നതെന്നോ അന്നു നമുക്കു സുഖസ്നേഹമാണെന്നു വേണം പറയാൻ. ചികിത്സ, ആതുരശുശ്രൂഷ, ബാലപരിചരണം, ശുചീകരണം, ബാലമൃത്യുനിവാരണം, സൂതികർമ്മം മുതലായി സുഖജീവിതത്തിന് അതിപ്രധാനങ്ങളും ആവശ്യങ്ങളുമായ സമുദായീകസേവനത്തിൽ പുരുഷന്മാരല്ല, സ്ത്രീകളാണ് സകുലം പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നത്. “പുരുഷന്മാരെ സംബന്ധിച്ചു സ്വാതന്ത്ര്യകൂടിയും, ദീനദയാലുതപം കുറഞ്ഞും, ധനേച്ഛ വലിച്ചു മിരിക്കുന്ന ഇക്കാലത്ത് ഇതുപോലെ ത്യാഗശീലകളായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്ത്രീകൾ ഇല്ലാതിരുന്നു എങ്കിൽ മനുഷ്യസമുദായത്തിന്റെ കഷ്ടത എന്തുമാത്രമായിരിക്കുമെന്നു പറയാൻ പ്രയാസമാണ്” എന്ന് ഒരു മാനുസ്മോദരൻ ഒരുവസരത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു, നമുക്ക് എത്രയൊ അഭിമാനകരമായിട്ടുള്ളതത്രെ. എന്നാൽ ഇങ്ങനെയുള്ള സ്ത്രീകളുടെ സംഖ്യ വലിച്ചുകാണുമെന്നാണ് ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. ഇംഗ്ലീഷ്വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു സൗകര്യമില്ലാത്തവർ ആയുർവേദത്തിന്റെ വൈദഗ്ദ്ധ്യം നേടുവാൻ ശ്രമിച്ചാൽ അത് ഒരു ഗണ്യമായ പുണ്യമായിരിക്കും. ഇതും എല്ലാവർക്കും സാദ്ധ്യമല്ലെങ്കിൽ ആരോഗ്യപരിപാലനവിധികളെയെങ്കിലും എല്ലാ സ്ത്രീകളും മനസ്സിലാക്കുകയും അവയെ ശരിയായി അനുഷ്ഠിക്കുകയും അനുഷ്ഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാകുന്നു. “ശരീരമാദ്യം വലു ധർമ്മസാധനം” എന്നാണല്ലോ ആപ്തവാക്യം. ഇങ്ങനെയുള്ള ശരീരത്തെ സംരക്ഷിക്കാൻ സാധിക്കാത്തവർക്കു മറ്റൊരു ഗുണങ്ങളുണ്ടോയാലും നിഷ്പ്രയോജനമായി ഭവിക്കുന്നതാണ്. അങ്ങനെയുള്ളവർ തങ്ങൾക്കും സമുദായത്തിനും ഒരു ഭാരമായിത്തീരുന്നതാണ്.

നായർസമുദായത്തിന്റെ സാമ്പത്തികനില ആ
ത്ര ആശാസ്യമല്ലെന്നു ഞാൻ പറയേണ്ടതില്ല. അതി
നെ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവരേണ്ട കാര്യത്തിൽ സ്രീകളായ
നമുക്കു വലുതായ ഒരു ചുമതലയുണ്ടെന്നു നാം വിസ്മരി
ക്കരുത്. “കേതുഞ്ചിയ ജീവിതവും ഉൽകൃഷ്ടചിന്തയും”
എന്നായിരിക്കണം നമ്മുടെ മുദ്രാവക്യം. അനേകം കുടും
ബങ്ങളെ ദാരിദ്ര്യത്തിൽപെട്ടുഴലുവാൻ ഇടയാക്കിയത്
നമ്മുടെ ആഡംബരജീവിതമാണെന്നുള്ള അപരാധം
സകാരണമായോ അകാരണമായോ ചില സഹോദര
ന്മാർ നമ്മളിൽ ചുമത്തിവരുന്നുണ്ട്. ഇതിന് അടി
സ്ഥാനമുണ്ടെങ്കിലും ഇല്ലെങ്കിലും ഈ അപവാദം നിര
ത്ഥമാണെന്നു നാം ദൃഢാന്തമൂലം കാണിച്ചുകൊടുക്കേ
ണ്ടതാണ്. നമ്മുടെ സാമ്പത്തികനില നന്നായിവരു
ന്നതുവരെ നാം നമ്മുടെ ആവശ്യങ്ങളെ കഴിയുന്നതും കു
റയ്ക്കണം. “ആയം ദൃഷ്ട്വാ വ്യയം കുര്യാത്” എന്നുള്ളതു
നാം എപ്പോഴും കാക്കണം. ഇക്കാര്യത്തിൽ നമ്മുടെ
പുവികന്മാരിൽനിന്നു നമുക്കു പലതും മനസ്സിലാക്കാനു
ണ്ട്. അവർക്ക് എന്തെല്ലാം ദോഷങ്ങളുണ്ടായിരുന്നാ
ലും ആഡംബരരഹിതമായ ജീവിതമായിരുന്നു അവർ
നയിച്ചിരുന്നത്. ഇക്കാര്യത്തിൽ നാം അവരെ അനു
കരിക്കത്തന്നെ വേണം.

ഇക്കാലത്ത് ഇംഗ്ലീഷുവിദ്യാഭ്യാസം സിദ്ധിച്ച പല സ്രീ
കളും ഉദ്യോഗം ഭരിച്ചു സ്വതന്ത്രരായി ജീവിക്കുന്നുണ്ടെ
ന്നുള്ളതു ചാരിതാത്മ്യജനകത്തന്നെയുമാണ്. എന്നാൽ
അതിന്നു സാധിക്കാത്തവർക്കും മാനമായ വല്ല തൊഴിലു
കളിലും എപ്പെട്ടു കുടുംബാദായത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ
സാധിക്കുന്നതാകുന്നു. നൽനൽപ്പും നെയിത്തുമാണ്
പ്രാധാന്യത്തെ അർഹിക്കുന്നത്. ഒരുകാലത്തു കുടിൽ

തൊട്ട കൊട്ടാരംവരെ അഭിമാനകരമായി കരുതിയിരുന്ന ഒരു തൊഴിലാണ് ആദ്യം പറഞ്ഞത്. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ അതിന്റെ ശബ്ദംപോലും എങ്ങും കേൾക്കാതായിത്തുടങ്ങി. വിദേശവസ്ത്രം ദഹിപ്പിച്ചു വെർവസ്ത്രം ധരിക്കുന്നതു യോഗ്യതയായി കരുതിയിരുന്നവർതന്നെയാണ് ഇപ്പോൾ ലങ്കാഷയറിൽനെയ്തു വസ്ത്രങ്ങൾക്കുവിലകൂട്ടിവരുന്നത്. ഇതെത്രയും പരിതാപകരം തന്നെ. വെർനിർമ്മാണത്തിനും ആൽആൽപ്പിനും രാഷ്ട്രീയമായ അതും കല്പിക്കേണ്ട ആവശ്യമൊന്നുമില്ല. നമ്മുടെ സാമ്പത്തികനില നന്നാക്കുന്നതിനും സാധുക്കൾക്കു തൊഴിലുണ്ടായി വരുന്നതിനും ഇവയ്ക്കു പ്രോത്സാഹനം നൽകേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്. വിദേശവസ്ത്രങ്ങൾ ദഹിപ്പിക്കുന്നതിനു പകരം അവയെ സാധുക്കൾക്കു കൊടുക്കുകയും അവർ നെയ്യുണ്ടാക്കുന്ന വെർ മറ്റുള്ളവർ ധരിക്കുകയുമാണ് വേണ്ടത്. അല്ലാതെ വലിയ വില കൊടുത്തു വെർ വാങ്ങി ധരിപ്പാൻ സാധുക്കളെ നിർബ്ബന്ധിക്കുകയും മറ്റുള്ളവർ വിദേശവസ്ത്രങ്ങൾ ധരിക്കുകയും ചെയ്യുകയൊണ്ടു നമ്മുടെ ദാരിദ്ര്യം കരിക്കലും നീങ്ങുന്നതല്ല. ഇന്നു സമാജം പകയായി ഒരു ആൽആൽപ്പസംഘം സ്ഥാപിക്കുന്നതു നന്നായിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നു. വലിയ വരുടെ പ്രോത്സാഹനംകൊണ്ടു മാത്രമെ വെർപ്രസ്ഥാനം വിജയകരമായി ഭവിക്കയുള്ളൂ. സാമ്പത്തികാഭിരുദ്ധിക്ക് ഇനിയും അനേകമാർക്കുണ്ടുള്ളതിനെക്കുറിച്ചു മാനുസഫോദരികളായ നിങ്ങൾതന്നെ വഴിപോലെ ആലോചിച്ചാൽകൊള്ളാമെന്ന് അപേക്ഷിക്കുന്നു.

അവസാനമായി ഒരു സംഗതികൂടി പറഞ്ഞ് എന്റെ ഈ ഉപക്രമപ്രസംഗത്തെ ഉപസംഹരിച്ചേക്കാം. കാലഗതി അനുസരിച്ചു, നമ്മുടെ പല ആചാരങ്ങൾ

ക്കും ഭേദഗതി വരുത്തേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. സമുദായപുരോഗതിക്കു പ്രതിബന്ധമായി നിലകൊള്ളുന്ന സകല ആചാരങ്ങളേയും ഭേദപ്പെടുത്തുന്ന വിഷയത്തിൽ നാം നമ്മുടെ സഹോദരിമാരുമായി നിശ്ചയമായും സഹകരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. പക്ഷെ ഒരാചാരം പഴയതാണെന്നുള്ളതുകൊണ്ടുമാത്രം അതിനെ ത്യാജ്യകോടിയിൽ പെടുത്തേണ്ടതു മില്ല.

“പാത്താൽ പഴേതൊക്കെയുമസ്സലെനും പുത്തൻ പരം നിന്ദ്രമതെന്നുമില്ല” എന്നുള്ളതു സമ്മതിക്കേണ്ടതാണെങ്കിലും “പാത്താൽ പഴേതൊക്കെയെ നിന്ദ്രമെന്നും പുത്തൻ പരം നല്ലതുമെന്നുമില്ല” എന്നു പറയുന്നതിലും സത്യമുണ്ടെന്നുള്ളത് കാക്കേണ്ടതാണ്. നമ്മുടെ ക്ഷേമമെശപയ്യങ്ങൾക്കു ബാധകമാകാത്തതും നമുക്കുള്ള ചില പ്രത്യേകഗുണങ്ങളെ നിലനിർത്തിപ്പോരുന്നതുമായ ആചാരങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കേണ്ട ചുമതല നമുക്കുണ്ട്. നായർസ്രീകൾക്കുള്ള വിനയം, കുടുംബസ്നേഹം, പാതിപ്രത്യം, ഇശപരഭക്തി, വിവേകം എന്നീ ഗുണങ്ങൾ പാശ്ചാത്യരുടെ പ്രശംസയ്ക്കുകൂടി പാത്രമായി ഭവിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. അവ പരിഷ്കാരപ്രവാഹത്തിൽ പെട്ടു നശിച്ചു പോകാതെ സൂക്ഷിക്കുകയും അവയെ പോഷിപ്പിക്കുന്നതിന്നുതക്കുന്ന സകല ഏർപ്പാടുകളെ നാം ആദരിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു.

മുല്ലോത്തു തങ്കമ്മനേത്യാരമ്മ

ക ര പ ക്ഷി

ബാലപ്രാലേയരോചിസ്സായ മുടിതടം

മൂന്നു തുകണ്ണു തുകൈ-

നാലിൽ ചാപാസ്രവാശാങ്കുശമിളനളിനീ-

കാന്തകാന്തിപ്രവാഹം

ചേലേറ്റം ഭൂഷണശ്രീവിരുതഴകതിതാ-
 ളുണ്ണമേവം വിളങ്ങും
 മാലാറ്റം ഗൌരിയമ്മേ! തിരുവടിയിവനിൽ
 തൃക്കടക്കുണ്ണിഭേണം.

൧

അമ്മേ! ഞാനനുവാസരം ഭവതിയെ-
 സ്സേവിക്കിലും സകടം
 നമ്മെത്തീണ്ടുവതെന്ത, കൃത്യമിടയിൽ
 ചെയ്യുന്നതുണ്ടെങ്കിലും
 ചെമ്മേ നിൻ കഴൽ കൂപ്പിടുന്നവനെഴി-
 ല്ലാപത്തു പോരാ സുഖം
 മേന്മേൽ വന്നുകരേറുമെന്നു മുനിമാർ
 ചൊല്ലുന്നു ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ.

൨

ആരാണെൻ ബന്ധു, വാരാണി വനരി, യെ വനാ-
 ണിന്നുദാസീനനെന്നാ-
 യോരാതെത്തൊക്കെയോ ഞാനകപടമിവിടെ-
 ചെഴ്ത്തൊക്കെപ്പിഴച്ചു
 പോരാ വേണ്ടാത്തതേറ്റത്തലയിലിഹ വലി-
 ച്ചിട്ടു മേലാലനതും
 തീരാനും മാറ്റമില്ലാ ഭഗവതി! സകലം
 നിൻ പദാബ്ജം പ്രമാണം.

൩

അതും, മിത്രം, കളത്രം, തനയരിതുകളിൽ
 സാരബുദ്ധ്യം ഭൂമിച്ചി-
 യുതും സാധിക്കുവാനുള്ളൊരു വഴി കരുതി-
 പ്പാത്തു കാലം കളഞ്ഞു
 അതും കൂടാത്ത യത്നം വളരെവളരെ ഞാൻ-
 ചെയ്തു യതിച്ചതെല്ലാം
 വ്യുതം തൃക്കാലൊഴിഞ്ഞിപ്പിടിയനു ശരണം
 കാത്തുകൊള്ളേണമമ്മേ!

൪

ചെയ്യേണ്ടും കർമ്മമെന്നൊന്നൊരുപൊഴുതുമനു-
 ഷ്ടേയമല്ലാത്തതെന്തും-
 ണിയുള്ളൊന്നൊരു മിത്രം, രിപുവൈയനരുളാ-
 വുന്നതെന്തെന്തു ഗോപ്യം
 പൊയല്ലിത്യാദിയേതും വിവരമടിയനി-
 ല്ലംബികേ! മന്ദനം വെ-
 നയ്യയ്യോ! നീരിടന്നു തവ പുരുഷരുണ-
 സാരമൊന്നേ സഹായം.

൫

നേരേണം നന്മ മേന്മേലിവനിലവിലരും
 തുഷ്ടരായും വരേണം
 ചേരേണം വാഗ്ധീലാസം മധുരമൊഴിയശ-
 സ്സായുരാരോഗ്യസൗഖ്യം
 കാരേണം സത്സദസ്സിൽ ബുദ്ധജനമിവനെ-
 ത്താഴ്ത്തുണ്ടായ്ക്കേണം
 നേരേ തോന്നേണമെല്ലാം ഭഗവതി ഭരമേ-
 ല്ലേണമമ്മേ! വലഞ്ഞു.

൬

ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങൾ പത്യാഹിതത്തി മുതലാ-
 യൊന്നുമമ്മേ! ഗ്രഹിക്കാ-
 ണ്തിഷ്ടാപ്തിക്കാൽനിദാനം ഭഗവതി! തവ തു-
 കാലടിത്താർ തൊഴുന്നേൻ
 ദിഷ്ടാദിഷ്ടങ്ങൾ നീങ്ങാൻലകിലിതുവിധം
 വേറെയൊന്നില്ലയെന്നും-
 യഷ്ടാവക്രാദ്യരോപ്ത ജനിമൃതിയുമവ-
 കൊക്കെ മാറ്റാം മറിക്കാം.

൭

ഭാസിച്ച്ഛിടണമെന്റെ മാനസസരോ-
 ജത്താരിൽ നിത്യം ഭവ-
 ത്രാസത്രാണകവാഞ്ചിതാധികഫല-
 ക്ഷേമപ്രദം തൃപ്തദം

മോ! സംസാരവിനാശനൈക ചതുരേ!

മായേ! പദം താവകം

സംസേവിച്ച ജഗത്തിലിരിക്കുകൂടി-

ക്കുന്ത വിമോട്ടംബികേ!

പു

ആക്ഷം ഭീതിദമാം ഭവാനയമരി-

ഞ്ഞീടാതെ തൃക്കാക്കലാ-

സ്താക്ഷം കൂട്ടരുമീ നിലയ്ക്കു ലയുമീ-

ഞാനും നിനക്കുണ്ണികരം

കാക്കുമ്പോളിഹ വേദകൂരതയേ!

പൊറമ്മ തോല്പിക്കുകിൽ

തോല്പും മക്കൾ നിനക്കുകീർത്തിയണയാ-

താക്കേണമെന്നാൽ മതി.

൯

എൻപാപക്കൂട്ടമൊട്ടുകൊരുപദനതിയാൽ

വേരൂത്തുരുപമോദം

സംപ്രാപിപ്പിക്കുകമ്മേ! ജനനികളനിശം

പുത്രവാത്സല്യമുള്ളോർ

നിന്മാദപ്പൊക്കുരുനേ ശരണമടിയനെ-

നോക്കുന്നേ ലോകമെല്ലാം

നിന്മാട്ടിൽതന്നെയല്ലൊ തരണമഭയമീ-

ദാസനെന്നാണപേക്ഷ.

൧൦

നടുവത്തു മഹാൻമുരി.

ദൈവത്തിന്റെ കൂടി

ലക്ഷിക്കുട്ടിയമ്മ—മോളേ!, ഗോപി ഇതേവരെ വ
നില്ലെ?

കാമന—ഇല്ല.

ല. അ—എന്ത്! എന്താ, അവനിന്നിത്ര വൈക
ണത്? അഞ്ചാറുനാഴിക രാവായല്ലോ! എന്റെ കുട്ടി

൩ *

എവിടെപ്പോയി ഈശ്വര! പാവം; അതിന്റെ ഒരു കഷ്ടപ്പാട്—

കാ—ദേ, വന്നു, ദേ, വന്നു, അമ്മെ! കാപ്പേ! കാപ്പേന്താ ഇന്നിത്ര വൈക്യേ? ഫാവും, എൻറപ്പാ! ഞങ്ങളു വല്ലാണ്ടു പേടിച്ചുപോയി.

ഗോപീനാഥൻ—“ഒന്നും പറയണ്ടാ കാമനെ! അമ്മയ്ക്കു വിശേഷമൊന്നുമില്ലല്ലോ” എന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ട് അകത്തേയ്ക്കു കടന്നു, ലക്ഷ്മിക്കൂട്ടിയമ്മ കിടന്നിരുന്ന കയറുകുട്ടിലിനേൽ ഒരൊത്തിരുന്നു.

ല. അ—“ആവൂ, മോനെ! നീയെന്താ ഇന്നിത്ര വൈകീത്? ഈ ഇരുട്ടത്തു നീ തനിച്ചെങ്ങിനെ ഈ വഴിയൊക്കെ നടന്നുവന്നു അപ്പാ!” എന്നു പറഞ്ഞു കരയാൻ തുടങ്ങി.

ഗോ. നാ—എന്തുചെയ്യട്ടെ, അമ്മെ! ഇരുട്ടത്തു നടക്കേണ്ടിവന്നാൽ അതും വേണ്ടേ? എല്ലാം കാരോ കാലം. ആട്ടെ അമ്മയ്ക്കിന്നു വിശേഷമൊന്നും ഉണ്ടായില്ലല്ലോ ഉച്ചൊ?

ല. അ—വിശേഷം എന്തൊണ്ടായില്ല. ഹും. നിങ്ങളിങ്ങിനെ കഷ്ടപ്പെടുന്നതും കണ്ടുകൊണ്ടു ഞാനീ കിടപ്പുകിടക്കേണ്ടിവന്നല്ലോ ഈശ്വര!

ഗോപീനാഥന്റെ കണ്ണിൽ വെള്ളം നിറഞ്ഞു. സംസാരശക്തിയില്ലാതെ കുറച്ചുനേരം ഇരുന്ന ശേഷം,

“അമ്മെ! ഞാൻ ഇതേവരെ രാമേട്ടന്റെ മഠത്തിലായിരുന്നു. സ്കൂൾ വിട്ട ഉടനെ അവിടെചെന്നുകേറീതാണ്. ഇത്രേം നേരം അവിടെ നിന്നുതന്നെ ഫലം.”

ല. അ—അവൻ ഉപകാരം ചെയ്തില്ലാ മോനെ! ഞാനതു പലപ്പോഴും നിന്നോടു പറയാറില്ലേ?

ഗോ. നാ—അമ്മ പറയാറുണ്ടെങ്കിലും എനിക്കിതേവരെ ബോദ്ധ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇന്നു പൂണ്ണബോദ്ധ്യമായി.

ല. അ—എന്താ മോനെ! ഇന്നും കിട്ടിയില്ലേ?

ഗോ. നാ—ഞാൻ ചെന്നപ്പോൾ രാമേട്ടൻ അകത്തുണ്ടാണോ ആയിരുന്നു. ഞാൻ പുറത്തു നില്ക്കുന്നത് കണ്ടുണ്ടുതവണ കണ്ടെങ്കിലും കണ്ടുപോയിട്ടു നാളെതന്നെ പുറത്തേയ്ക്കു വരാത്തേയും അരമണിക്കൂറോളം അകത്തുതന്നെ കഴിച്ചുകൂട്ടി. അതു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വാലിയക്കാരൻ വന്നിട്ടു യജമാനൻ ക്ലബ്ബിലേക്കു പോവുകയാണെന്നും എന്നോട് കുറച്ചുനേരം അവിടെ നില്ക്കാൻ പറഞ്ഞു എന്നും പറഞ്ഞു. അപ്പോൾത്തന്നെ ഏതൻ എന്റെ അടുക്കൽക്കൂടെതന്നെ പുറത്തേക്കു പോവുകയും ചെയ്തു. എന്നോടൊരക്ഷരംപോലും മിണ്ടിയില്ല. ഞാൻ അവിടെത്തന്നെ നിന്നു. വെശന്നിട്ടാണെങ്കിൽ വയറും നേരം സന്ധ്യയായി. എന്നിട്ടും ഏതനെ കാണാനില്ല. അത്രയും നേരം നിന്നസ്ഥിതിക്കു വല്ലതും കിട്ടുമായിരിക്കുമെന്നു വിചാരിച്ചു ഞാൻ പിന്നെയും നിന്നു. നിന്നു നിന്നു മണി ഏഴര കഴിഞ്ഞു. അപ്പോൾ വേറെ കണ്ടുണ്ടുപേരുമൊരുമിച്ച് ഏതൻ കയറിവന്നു. ഞാൻ മിററത്തുതന്നെയാണ് നിന്നിരുന്നത്. എന്നെ കണ്ടപ്പോൾ “അല്ലോ, താനിനിയും പോയിട്ടില്ലേ? ഇന്നു നിന്നിട്ടു പ്രയാണമൊന്നുമില്ല. ഇവിടെ ഒന്നും ഇരിപ്പില്ല. നാളെയോ മറ്റൊരാൾ” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു കൂട്ടുകാരോടുകൂടെ അകത്തേക്കു കടന്നു. എനിക്കു പിന്നെ ഒന്നും പറയുവാൻ സാധിച്ചില്ല കുറച്ചുനേരവുമൂടെ ഞാൻ അവിടെ നിന്നു. ഒടുവിൽ സഹിക്കാൻവയ്യാത്ത മനോവേദനയോടുകൂടെ ഇങ്ങോട്ടു പോരികയും ചെയ്തു.

ല. അ—എന്റെ മോനെ! അഃ ഇതൊക്കെ കാണാൻ ഈശ്വരനൊരാളുണ്ട്. നീ വ്യസനിക്കണ്ട.

ഗോ. നാ—അമ്മെ! ഏതൻ ഇത്ര കഷ്ടനാണെന്നു ഞാൻ ഇതേവരെ വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല. എത്രദിവസമായി അമ്മെ! എന്നെ ഈ നടപ്പു നടത്തുന്നു. എന്റെ സകല സ്ഥിതികളും ഏതറിയാമല്ലോ.

ല. അ—അതൊന്നും പറഞ്ഞിട്ടാവശ്യമില്ല മോനെ! നമ്മുടെ കാലം. കൈ ഈശ്വരകല്പിതമാണെന്നു വിചാരിക്കേണ്ട. രാമേട്ടനെ ഈ സ്ഥിതിയിലാക്കിയത് അങ്ങോരൊരാളാണ്. അതോർത്തിട്ടെങ്കിലും—എന്നു പറഞ്ഞു വീണ്ടും തേങ്ങിത്തേങ്ങി കരയുവാൻ തുടങ്ങി.

കാമ—അപ്പോ കാപ്പേ! കാപ്പയ്ക്കു നാളെയല്ലെ പീസ്സു കൊടുക്കേണ്ടത്?

ഗോ. നാ—അതെ കാമനെ!

കാ—അപ്പോ ഇനി എന്താ ചെയ്യണെ കാപ്പേ!

ല. അ—കുട്ടാ! മോനെ! അവിടെ ശേഷോളോരാരും നിന്നെ കണ്ടില്ലെ?

ഗോ. നാ—എല്ലാരും കണ്ടു. ആരും ഒന്നും മിണ്ടില്ല. ആ അമ്മിണി കണ്ടുഭാവം നടിച്ചില്ല.

ല. അ—ഇനി എന്താ ചെയ്യണ്ട മോനെ!

ഗോ. നാ—ഞാനൊരു വഴിയും കാണുന്നില്ല. നാളെ പീസ്സുടുത്തുണം. പത്രണ്ടുറപ്പിക വേണ്ടതിൽ മൂന്നുറപ്പിക മൂന്നരയണ എന്റെ കയ്യിലുണ്ട്.

ല. അ—എന്റെ മോന്റെ മാഷുരോടൊന്നു ചോദിക്കാമെന്നില്ലെ? അവരൊക്കെ ഉപകാരം ചെയ്യുന്നവരായും.

ഗോ. നാ—ഇപ്പോ എത്ര തവണയായി അമ്മെ!

മാസ്റ്റർമാർ കാരോരോ വകയ്ക്കായി എനിക്കു പണംതരുന്നു. ഇനിയും ഞാനെങ്ങിനെയാണ് അവരോടു ചോദിക്കുന്നത്? എന്തെങ്കിലുമാവട്ടെ; ഞാൻ നാളെയും സ്കൂളിൽപോയിനോക്കണമെന്നാണ് വിചാരിക്കുന്നത്.

കാമ—അമ്മെ! അച്ഛൻ ജി പണോണ്ടാൻല്ലൊ അമ്മെ! അതൊക്കെ എന്തുചെയ്യൂ?

ല. അ—അച്ഛൻ സമ്പാദിച്ചതെല്ലാം മരുമകൾക്കും ഒട്ടപ്രണൊന്നാക്കും വേണ്ടി ചിലവുചെയ്തയാണുണ്ടായത് മോളെ! അന്നന്നു കിട്ടുന്നത് അന്നന്നു ചിലവു ചെയ്തുവന്നു. ഒടുക്കം ഒന്നുംശേഷിച്ചില്ല. ഈ രാമേട്ടനെ ബി. എ. വരെ പഠിപ്പിച്ചതും ഈ ഉദ്യോഗം കൊടുപ്പിച്ചതും അച്ഛനൊരാളാണ്. താവാട്ടിലെ കുടം വീട്ടുവാൻതന്നെ പത്തുപന്തിരായിരം ഉറുപ്പിക വേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ട്. ഇതൊക്കെ കഴിഞ്ഞ് ഒടുക്കം അങ്ങോരു വയ്യാണ്ടു കിടന്നപ്പോൾ ഒരുളം തിരിഞ്ഞുനോക്കാനുണ്ടായില്ല. അങ്ങോരുടെ ഒരു പെട്ടിയുണ്ടായിരുന്നു. അതും മരുമകൻ ഇവിടെവന്നെടുത്തുകൊണ്ടുപോയി.

കാമ—രാമേട്ടനും അച്ഛനെ നോക്കില്ലേ?

ല. അ—രാമേട്ടനോ? എന്റെ മോളുക്കുന്നു മൂന്നു വയസ്സല്ലെ ആയിരുന്നെ? അങ്ങോർ അയാൾ മാസത്തോളം ദീനത്തിൽ കിടപ്പായിട്ട് ഈ രാമേട്ടൻ ഇങ്ങു തിരിഞ്ഞുനോക്കേ്കൂടി ഉണ്ടായില്ല. അതിന്നു കാരണോണ്ടായി കൊറച്ച്. അതൊക്കെ എന്തിന്നു പറയണം! അങ്ങോരു മരിച്ച അന്ന് ഇവിടെ വന്നിരുന്നതന്നു പറയണകേട്ടു. എന്നിട്ടും എന്റെ അടുക്കൽ വരേണ്ടായില്ല. അങ്ങോരുടെ പെട്ടിം മറ്റും എടുത്തുകൊണ്ടുപോവേം ചെയ്തു. അവനിതൊക്കെ അനുഭവിക്കാതിരിക്കില്ല.

ഗോ. നാ—അച്ഛൻ സുഖക്കേടിൽ കിടന്നപ്പോൾ രാമേട്ടൻ ഇവിടെ വരാതിരുന്നതിന് എന്താണമ്മെ കാരണം? അമ്മ പറഞ്ഞല്ലോ എന്തൊ കാരണമുണ്ടായിരുന്നെന്ന്.

ല. അ—അതു രാമേട്ടന്റെ സമ്മതക്കാര്യത്തിലാണ് മോനെ! പടിഞ്ഞാറുകഴിഞ്ഞ് അങ്ങോർ കെട്ടോ ഗവും മേടിച്ചുകൊടുത്തു. ഒടനെയൊണ് ഇപ്പോഴത്തെ. ഈ ഭാര്യയെ രാമേട്ടൻ സമ്മതവാദനാലോചിച്ചത്. അതിന് അച്ഛൻ തടസ്സംപറഞ്ഞു. തീരെ പാടില്ലെന്നതന്നെ പറഞ്ഞു. ആ സ്ത്രീയുടെ സ്വഭാവം നടവടീം മറ്റും അങ്ങിനെയാകുന്നതുകൊണ്ടാണ് അങ്ങോരുക വിരോധിച്ചത്. അതിൽവെച്ചു രണ്ടുപേരും തമ്മിൽ ഇടഞ്ഞു. രാമേട്ടൻ പിന്നെ ഇവിടെ കടന്നിട്ടില്ല അതാണ് കാരണം.

ഗോ. നാ—രാമേട്ടൻ അവരെ സംബന്ധം ചെയ്താൽ അച്ഛനെന്തൊ അമ്മെ!

ല. അ—രാമേട്ടന് അതുകൊണ്ടു ദോഷം നേരിട്ടു മെന്നായിരുന്നു അങ്ങോരുകൾ ഉൾക്കൊള്ള. അങ്ങോരുക പറഞ്ഞാൽ പിഴയ്ക്കാറില്ല. അതിനിന്നാൽ മരിച്ചുപോയൊലും നിങ്ങൾക്കൊക്കെ അനുഭവപ്പെട്ടേപോം ചെയ്യും. നോക്കിക്കൊള്ള.

ഗോ. നാ—അമ്മെ! അച്ഛൻ നമുക്കുവേണ്ടി ഒന്നും തന്നിട്ടില്ല?

ല. അ—മകനെ! നിന്നെ എടുത്തു പഠിപ്പിച്ചത് അങ്ങോരല്ലേ? അതേവരെ നമ്മളെത്ര സുഖമായിട്ടാണ് കഴിഞ്ഞിരുന്നത്. അതിനൊക്കെ അച്ഛനല്ലെ പണം ചിലവാക്കിരുന്നത്. നൂറുപിടി ശമ്പളം കൊണ്ട് അങ്ങോർ ഇത്രയൊക്കെ സാധിച്ചിരുന്നതാണ് അ

ഇതും! അങ്ങോള ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ രണ്ടുപേരുടേയും കഥയെന്താവുമായിരുന്നു. അതൊക്കെ ഇനി വിചാരിച്ചിട്ടും പറഞ്ഞിട്ടും പ്രയോജനമെന്താ?

ഗോപിനാഥൻ മൗനമായിരുന്നു. കുറെ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അമ്മയുടെ നിബ്ബന്ധപ്രകാരം അയാൾ എഴുനീറ്റ് അടുക്കളയിൽ പോയി തനിക്കുവേണ്ടി താൻതന്നെ രാവിലെ പാകം ചെയ്തുവെച്ചിരുന്ന കഞ്ഞി, ആറിത്തണുത്തതായിരുന്നെങ്കിലും, ഒരു പാത്രത്തിലെടുത്തു കുടിച്ച ശേഷം ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിയമ്മയുടെ അകത്തുതന്നെ പോയി കിടന്നു. കാമന കാലെക്കൂട്ടി ഉറങ്ങിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഗോപിനാഥനും ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിയമ്മയും കാരോ മനോരാജ്യങ്ങൾകൊണ്ടും സ്വപ്നകല്പങ്ങളായ മയക്കുങ്ങൾകൊണ്ടും ഒരുപ്രകാരത്തിൽ നേരം വെളിപ്പിക്കുകയാണുണ്ടായത്.

• ൨

വെളിപ്പാൻകാലത്തു നാലുമണിക്കുമുമ്പുതന്നെ ഗോപിനാഥൻ ഉണർന്നു. ഉടനെ അടുക്കള അടിച്ചുവാരി തളിച്ചു, പാത്രങ്ങളെല്ലാം തേച്ചുമോറി വെച്ച ശേഷം അടുത്ത വിഷ്ണുക്ഷേത്രത്തിൽ പോയി കുളിയും തൊഴുപ്പും കഴിച്ചു മടങ്ങിവന്നു. തന്റെ ഏകസഹോദരിയും ആദ്യയസ്ത്ര മാത്രം പ്രായമുള്ളവളുമായ കാമനയെ വിളിച്ചുണർത്തി മുഖം കഴുകിച്ച് അമ്മയുടെ അടുക്കളയിൽ പതിവുപടി നാമം ചൊല്ലുവാൻ എപ്പാടുചെയ്തു. അമ്മയ്ക്കും അത്യാവശ്യം വേണ്ടതായ ശുശ്രൂഷകളും അയാൾതന്നെ ചെയ്തു. അതിന്റെ ശേഷം അടുക്കളയിൽ കടന്നു ഭക്ഷണം പാകംചെയ്യുവാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോഴേക്കും നേരവും പ്രകാശമായി.

താസിൽദാർ ശിവശങ്കരപ്പിള്ളയുടെ മൃതമകനായിരുന്നു ഗോപീനാഥൻ. കഥ തുടങ്ങുന്ന കാലത്ത് അവൻ പതിനാറുവയസ്സുമാത്രം പ്രായമായിരുന്നു. ഗോപീനാഥൻ എട്ടാംക്ലാസ്സിൽ വായിക്കുന്ന കാലത്താണ് ശിവശങ്കരപ്പിള്ള ദീനത്തിൽ കിടപ്പായത്. ആറുമാസത്തോളം അദ്ദേഹം സുഖക്കേടിൽ കിടന്ന ശേഷം അകാലമൃതിയടഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിനു പറയത്തക്ക സമ്പാദ്യമൊന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഉദ്യോഗത്തിലിരുന്ന കാലം മുഴുവനും സ്വകുടുംബത്തിന്റെ അഭ്യുന്നതിക്കുവേണ്ടി പ്രയത്നിക്കുകയായിരുന്നു അദ്ദേഹം ചെയ്തിരുന്നത്. തറവാട്ടിൽ പത്തുപന്തിരായിരം ഉറപ്പിക കടമുണ്ടായിരുന്നത് അദ്ദേഹം വീട്ടി. മരുമകൻ രാമൻമേനോൻ മദിരാശിക്കയച്ച ബി. എ. വരെ പഠിപ്പിച്ചു. തന്റെ ഉത്സാഹത്തിന്മേൽ രാമൻമേനോൻ ഒരു സർക്കാരുദ്യോഗവും (സൂപ്രന്റന്റുമാസ്റ്ററുടേത്) ഉടനെ ലഭ്യമായി. അതിനു ശേഷമാണ് രാമൻമേനോന്റെ സംബന്ധക്കാര്യത്തിൽ വെച്ചു ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിയമ്മ പറഞ്ഞവിധം അദ്ദേഹം രാമൻമേനോനുമായി വിരോധമാവാനിടയായത്. അതോടുകൂടെ കുടുംബത്തിലുള്ള എല്ലാവരും അദ്ദേഹത്തിനു വിരോധികളായിത്തീർന്നു. ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിയമ്മയ്ക്ക് അവരുടെ കുടുംബത്തിൽനിന്നു ഭാഗംകഴിച്ചു കിട്ടിയ കുറെ വസ്തുക്കളുണ്ടായിരുന്നു. അതുകൂടി തന്റെ കുടുംബത്തിലെ കടം വീട്ടുവാനായി ശിവശങ്കരപ്പിള്ള വില്പനയുണ്ടാക്കിയത്. ഭർത്തൃസ്നേഹം മൂർത്തിമത്തായ ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിയമ്മ ഇതിലൊന്നും യാതൊരു തടസ്സവും പറയുകയുണ്ടായില്ല. ഭർത്താവിനു തന്നിൽ പരിപൂർണ്ണമായ സ്നേഹമുണ്ടായിരുന്നു എന്നും അദ്ദേഹം തന്നെ വഞ്ചിക്കുകയില്ലെന്നും ആശ്വസിപ്പിച്ചുകൊണ്ടായി വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. കുടുംബത്തിലെ ക

ടങ്ങുതീർത്തു നേരെയൊക്കിയതിനുശേഷം ഭാര്യയുടേയും കുട്ടികളുടേയും ശ്രേയസ്സിനു വേണ്ട ഒരുക്കം ചെയ്യാമെന്നായിരുന്നു ശിവാശങ്കരപ്പിള്ളയുടെ ആലോചന. അതിലേക്കു മരുമകൻ രാമൻമേനോന്റെ സഹായവുമായിട്ടുണ്ടാകുമെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചിരുന്നത്. പക്ഷെ എന്തുചെയ്യട്ടെ! “അന്യഥാ ചിന്തിതം കാര്യം ദൈവമന്ത്രേ ചിന്തയേൽ.” തന്റെ കുടുംബസ്ഥിതി ഒരുവിധം നേരെയായി. ഭാര്യയും കുട്ടികളും പെരുവഴിയിലുമായി. ആ ഘട്ടത്തിൽ ശിവാശങ്കരപ്പിള്ളയുടെ ജീവിതവും പര്യവസാനിച്ചു. ഇങ്ങിനെയാണ് വാസ്തവത്തിൽ ഉണ്ടായത്.

ശിവാശങ്കരപ്പിള്ളയുടെ മരണശേഷം ഭാര്യയും കുട്ടികളും ദാരിദ്ര്യസമുദ്രത്തിന്റെ നടുവിൽ പെട്ടു നട്ടംതിരിയുവാൻതുടങ്ങി. അതേവരെ പരമാനന്ദമായി കഴിഞ്ഞു കൂടിയിരുന്ന ആ ചെറുപൈതങ്ങൾക്കു് ഒരുനേരം കഞ്ഞികൂടി കുടിക്കുവാൻപോലും വകയില്ലാതായി. അന്നുവരെ ഉറാബന്ധുക്കളുടെമാതിരിയിൽ പെരുമാറിയിരുന്നവരിൽ ഒരൊറ്റ ആളെങ്കിലും അതിൽപിന്നെ അവിടത്തു തിരിഞ്ഞുനോക്കാതായി. അങ്ങോട്ടു ചെന്നു യാചിച്ചാൽപോലും ആരും ഒന്നും കൊടുക്കില്ല. ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിയമ്മയും കുട്ടികളും പട്ടിണികിടക്കുകതന്നെ! ഇരിക്കുന്ന പൂരയും പരമ്പും ശിവാശങ്കരപ്പിള്ളയുടെ ചികിത്സയ്ക്കുവേണ്ടി പണയപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെയാക്കുകയായിരുന്നെങ്കിലും ഗോപീനാഥന്റെ പരിപ്ല നിത്തിയില്ല. ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിയമ്മ പശുക്കുറവുകൊണ്ട് ഒരുപ്രകാരത്തിൽ ഗോപീനാഥനു പരിക്കുവാൻ വേണ്ട പണവും കഷ്ടിച്ച് ഒരുനേരത്തെ ഭക്ഷണത്തിനു വേണ്ട

വകയും സമ്പാദിച്ചുവന്നു. അദ്ധ്യാപകന്മാരിൽ പലരും അവനു പല സഹായങ്ങളും ചെയ്തുകൊടുക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ പത്താംക്ലാസ്സുവരെയെത്തി. പത്തിൽ പഠിക്കുന്നകാലത്താണ് ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിയമ്മ വാതരോഗപീഡിതയായി തീരെ കിടപ്പായത്. അതോടുകൂടെ പണത്തിന്റെ ബുദ്ധിമുട്ടും വളരെ വലിച്ചു. ഗോപീനാഥന്റെ പരീക്ഷയ്ക്കു വേണ്ട പണവും അടയ്ക്കേണ്ട ഘട്ടമായി. യാതൊരു നിവൃത്തിയുമില്ലാതായപ്പോൾ രാമൻമേനോനെന്ന ശരണം പ്രാപിച്ചാൽ ഒരുപക്ഷെ വല്ല രക്ഷയും കിട്ടിയേക്കുമെന്ന് ആ സ്ത്രീ വിചാരിച്ചു. അവർ ഗോപീനാഥനെ രാമൻമേനന്റെ അടുക്കൽ അയച്ചു സ്വല്പമായ എന്തെങ്കിലും സഹായംചെയ്താൽ കൊള്ളാമെന്ന് അപേക്ഷിച്ചു. പക്ഷെ മിസ്റ്റർ മേനോൻ ദിവസംപ്രതി ആ ബാലനെ തന്റെ വസതിയിലേക്കു നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നതല്ലാതെ യാതൊരു സഹായവും ചെയ്തുകൊടുക്കുകയുണ്ടായില്ല. അഞ്ചാറു കൊല്ലം മുമ്പ് താസിൽ ദാർ ശിവശങ്കരപ്പിള്ളയുടെ മകനെന്നനിലയിൽ എല്ലാവരുടേയും കാമനക്ഷുഭനായി കളിച്ച തകർന്നുനടന്നിരുന്ന ആ കോമളഗാത്രൻ ഇന്നിതാ ദാരിദ്ര്യദേവത കടിച്ചുതുപ്പിയ കോച്ചയെന്നോണം വീടുതോറും ഇരുന്നുനടന്നു കഷ്ടപ്പെടുന്നു!

നേരം ഒമ്പതു മണിയായപ്പോഴേക്കു ഗോപീനാഥൻ അടുക്കളപ്പണിയെല്ലാം കഴിച്ച് അമ്മയ്ക്കു വേണ്ട മരുന്നു കളും തയ്യാറാക്കിക്കൊടുത്ത ശേഷം സ്കൂളിലേക്കു പുറപ്പെട്ടവാനുള്ള ഒരുക്കമായി. ഏതു ജോലിചെയ്യുമ്പോഴും പുസ്തകം അവന്റെ കയ്യിലുണ്ടായിരിക്കും. ജോലിചെയ്യുന്നതിനിടയ്ക്കുതന്നെ വായിക്കേണ്ടതു വായിക്കുകയും

ചെയ്യും. അതായിരുന്നു പതിവ്. സ്ത്രീലേഖ പുറപ്പെട്ടു കുറച്ചിടയായപ്പോൾ മാത്രമാണ് വീട്ടിലെ അരിഷ്ടതകളിൽനിന്ന് അവന്റെ ആലോചന കേവലം മുക്തമായി സ്ത്രീകൾക്കുള്ളിൽ പ്രവേശിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയത്. അതോടുകൂടെ അവന്റെ കണ്ണുകളിൽ വെള്ളം നിറഞ്ഞു. സ്ത്രീയിൽ എത്തുവാൻ വീട്ടിൽനിന്നു പുറത്തായത് അഞ്ചുമൈൽ നടക്കണം. കാരോ അടി മുന്മാക്കം വെക്കുംതോറും അവന്റെ മനസ്സിനു ക്ഷീണം വലിച്ചുതുടങ്ങി. അന്നു പീസ്സുടച്ചില്ലെങ്കിൽ അതേവരെ ചിലവുചെയ്തു പണമെല്ലാം പാഴിൽ. ആ കരാലോചന അവനെ കേവലം ശക്തിയിനനാക്കി; വിമുഖല ചിത്തനാക്കി. സ്ത്രീ അടുക്കാരായി. അതാ, കാണുന്നു രാമൻമേന്റെ ബങ്കളാവ്. സ്ത്രീയുടെ വളരെ അടുത്താണ്. രമ്യമായ ഹർമ്മ്യം. മാളികയിൽ കന്നരണ്ടു കുട്ടികൾ നില്ക്കുന്നുണ്ട്. രാമൻമേന്റെ ഭാര്യയും അവരുടെ അടുത്തുതന്നെ നില്ക്കുന്നു. അവർ ഗോപീനാഥനെ കണ്ടു. അവനെ നോക്കിക്കൊണ്ട് അവർ എന്തൊ സംസാരിച്ചു. മുഷിഞ്ഞു, കീറിയപ്പിരിഞ്ഞ ഒരു ഷർട്ടും അതേവിധത്തിലുള്ള ഒരു ചെറിയ കച്ചമുണ്ടും ധരിച്ചുകൊണ്ടു, വിയഞ്ഞൊഴുകി, നിരാധാരനായി, വഴിയിൽ കൂടെ പോകുന്ന ആ കുട്ടിയെ കണ്ട് അവർ പരിഹസി ക്കുകയായിരിക്കുമോ? ആവോ! പക്ഷെ, ഗോപിക്ക് ആദ്യം അങ്ങിനെ തോന്നി. പെട്ടെന്ന് അവന്റെ ആലോചന വേറെവഴിക്ക് തിരിഞ്ഞു. “നാളെ വരും” എന്നല്ല, രാമേട്ടൻ ഇന്നലെ പറഞ്ഞത്? ഒരുപക്ഷെ ഇന്നു ചെന്നാൽ പീസ്സിനുള്ള വക കിട്ടുമായിരിക്കാം.” ഗോപീനാഥൻ ഗോറിന്റെ സമീപത്തെത്തി. അവ

നരിയാതെതന്നെ അവന്റെ പാദങ്ങൾ അവിടെയ്ക്കു തിരിഞ്ഞു. അവൻ അകത്തു കടന്നു. അതു കണ്ടു മറു കിരീടത്തിൽനിന്നു കുട്ടികളും അമ്മയും 'ചടുപിടം' എന്നു കോണിപ്പടി ചാടിയിറങ്ങി ഉമ്മറത്തെത്തി. കുട്ടികൾ വായ പൊത്തി ചിരിച്ചുകൊണ്ട് അങ്ങോട്ടു മിങ്ങോട്ടും ചാടിമററി കയറിക്കിടന്നു. രാമൻമേനോൻ ഉടുപ്പുധരിച്ച സ്ത്രീകൾക്കു പുറപ്പെടാൻ തയ്യാറായി നില്ക്കുകയാണ്. ഭാര്യ ഒരു പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി അടുത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരു 'ഇഴുസിചെയറിനെ' അലങ്കരിച്ചു. ഗോപീനാഥൻ മുഖം കുനിച്ചുകൊണ്ടു രാമൻമേനോൻ അടുത്തു ചെന്ന് ആ മിററത്തു നിന്നു. അവന്റെ കണ്ണിൽനിന്ന് ഒന്നോ രണ്ടോ ആശ്രുതന്തും പതിച്ചതു രാമൻമേനോന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ നിശ്ചയമായും പെട്ടിരിക്കണം. ഇത്തവണ, "എന്താ?" എന്ന് ഇടിന്റാലോപോലെയുള്ള ഒരു ചോദ്യംകൊണ്ടു മിസ്റ്റർ മേനോൻ ഗോപിയോടു കശലപ്രശ്നംചെയ്തു. ഗോപിയുടെ തൊണ്ടയിടി അപരം സംസാരിപ്പാൻ ശക്തിയുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവൻ രാമൻമേനോന്റെ മുഖത്തേക്കു നോക്കി. രാമൻമേനോന്റെ ചോദ്യത്തിന്നു മറുപടി പറയുവാൻ ഗോപീനാഥൻ കഴങ്ങുന്നതു കണ്ടിട്ടായിരിക്കാം ആ കൃത്യം നിർവ്വഹിക്കുവാൻ മിസ്റ്റർ മേനോന്റെ ഭാര്യതന്നെ തയ്യാറായത്. അവരുടെ മറുപടി ഇതായിരുന്നു.

"ഉം? ഇപ്പോളെ ഈ ഏതനും മറ്റും ഉണ്ടായുള്ളു. ഏതനത്രെ! ഞങ്ങളുടെ പണംകൊള്ളുവാ കുട്ടീ? കൊള്ളുമെന്നു കുട്ടീടെ അമ്മ പറയില്ല തീർച്ചതന്നെ. ഈ കൊള്ളുതാത്തവരുടെ അടുക്കലേക്കു കുട്ടിയെ ആരാ പിന്നെ പറഞ്ഞുവെച്ചു? ഇപ്പോ കുട്ടീടെ അമ്മയുടെ പ്രതാ

പോക്കെ എങ്ങാ പോയത്? നിവൃത്തിയില്ലെ? ഇല്ലെ കിൽ എന്തിനു പഠിക്കണം? നിവൃത്തിയില്ലാത്തവർ അവരുടെ പാട്ടിനിരിക്കുല്ലെവേണ്ട? അപ്പൊന്താ? പച്ചറു കുറഞ്ഞില്ല; അത്രന്നെ. ആ വകയ്ക്കു സമ്മാനിക്കാൻ ഇവിടെ പണം ആരും സമ്പാദിച്ചതന്നിട്ടില്ല, ടോ. ഇതൊക്കെ ഇപ്പോ വിചാരിച്ചാപ്പോണെന്ന് ആ അമ്മ യോടു പറഞ്ഞു. ഒരുവിരോധോല്പ.”

ഇത്രയുമായപ്പോഴയ്ക്കു രാമൻമേനോൻ പടി പുറത്തു കടന്നുകഴിഞ്ഞു. അയാൾ ഒരുക്കുറമ്പോലും മിണ്ടാതെ യാണ് അവിടെനിന്ന് ഇറങ്ങിപ്പോയത്. നമുക്കുവന്നു യി ഇതെല്ലാം കേട്ടുകൊണ്ടു നിന്നിരുന്ന ഗോപീനാഥനാ വട്ടെ ശിരസ്സു പൊക്കാതെത്തന്നെ പൊട്ടുന്ന ഹൃദയത്തോ ടകൂടി പിന്തിരിഞ്ഞു. കുട്ടികളിൽ ചിലർ “ഫേ! പപ്ര ള്ളാ! പപ്രല്ലാ! കോശായിക്കുഞ്ഞേ! ഉച്ച ഇവ്വ്” എന്നി ണ്ടിനെ ഉച്ചത്തിൽ ഓരോന്നു വിളിച്ചുപറഞ്ഞ് അവ നെ പരിഹസിച്ചു. കുട്ടികളുടെ ആ പരിഹാസത്തെ തടയുവാനുള്ളത്ര മനോഹൃദംപോലും ചാരുകസാല യിൽ ഞെളിഞ്ഞു നിവർന്നിടുന്നിരുന്ന ആ കഠിനഹൃദ യയ്ക്കുണ്ടായില്ലെന്നു ചരുമൊ! അഥവാ അവരതൊന്നും അറിയുന്നില്ലായിരിക്കാം. അവരുടെ മനസ്സു മറ്റു വി ഷയങ്ങളിൽ വ്യാപരിക്കുകയായിരിക്കാം! ആവോ?

ഗോപീനാഥൻ സ്തുതിലേക്കുതന്നെയാണ് തിരിച്ചു ത്. അവനറിയാതെയാണ് അവിടെ ചെന്നു കയറിയ ത്. താൻ എവിടയ്ക്കു പോകുന്നു എന്നോ എന്തിനു പോ കുന്നു എന്നോ ഉള്ള കഥതന്നെ ആ സാധു മറന്നിരിക്കു ന്നു. സ്കൂളിൽ മണിയടിച്ച ശബ്ദംപോലും അവൻ കേ

ട്ടില്ല. അവൻ സ്കൂളിന്റെ ഇരയത്തു കയറി മിഴിച്ചു കൊണ്ടു നാലുപുറവും ഒന്നു നോക്കി. ആ സന്ദർഭത്തിൽ “എന്തെ, ഗോപി! ഇത്ര വൈക്യേ? വേഗം പോയിരിക്കൂ” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അവന്റെ പുറത്ത് ആരോ തപ്പാച്ചി. ഗോപി തിരിഞ്ഞുനോക്കിയത് അവന്റെ ഗുരുനാഥന്റെ മുഖത്തായിരുന്നു.

ഗുരു—ഗോപി! എന്തിനാ കരഞ്ഞെ? വേഗം ക്ലാസ്സിൽപോയി ഇരിക്കൂ. മണിയടിച്ചതു കേട്ടില്ലേ?

ഗോ. നാ—പീസ്സ് കിട്ടിയില്ല.

ഗുരു—എന്ത്? പീസ്സിവിടെ ആരോ കൊണ്ടുവന്നു തന്നുകഴിഞ്ഞല്ലോ.

ഗോപിനാഥൻ ഒന്നു ഞെട്ടി. അവൻ അല്പാപകന്റെ മുഖത്തു തുറിച്ചുനോക്കി.

ഗുരു—“പീസ്സെല്ലാം ഇവിടെ കിട്ടിപ്പിടഞ്ഞു. ഗോപി ക്ലാസ്സിൽ പോയി ഇരുനോക്കൂ കിട്ടാ” എന്നു പറഞ്ഞ് അവനെ പിടിച്ചു ക്ലാസ്സിൽ കൊണ്ടുപോയി ഇരുത്തി. ഗോപി ഒരു നെടുവീപ്പിട്ടു. അവൻ അല്പം ആശ്വാസം തോന്നി. എന്തൊ ഒരു ഭാരം ഹൃദയത്തിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കിയതുപോലെയാണ് അവനെപ്പോലെ അന്നു വേപ്പെട്ടത്. “പീസ്സുണ്ടോ? ആരാണ് അടച്ചത്? ഈ ശപഥ! ഇതെന്തു മറിമായം. ഇത്തവണയും മാസ്റ്റർതന്നെയായിരിക്കുമോ പീസ്സുണ്ടു? അതൊ—കഷ്ടം! രാമേട്ടനെ ഞാൻ തൊറില്ലാമിട്ടൊ? ദൈവമെ! എന്നിങ്ങനെയൊക്കെ” എന്നിങ്ങനെയുള്ള ആലോചനകളോടു കൂടി അവൻ ക്ലാസ്സിലിരുന്നു സ്വപ്നം കാണുവാൻ തുടങ്ങി.

(തുടരും)

എം. ജി. കൃഷ്ണമനോൻ.

മഹാത്മാ വാമാക്ഷേപാ

ഭാരതഭൂമിയിൽ എല്ലായിടത്തും ശക്തിപൂജ നടക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ബങ്കാർദേശത്തിലും പരിസരങ്ങളിലുമാണ് ഇതിനു പ്രചാരവും പ്രാധാന്യവും അധികമുള്ളതായി കാണപ്പെടുന്നത് എന്നുതന്നെയല്ല, ബങ്കാളത്തിൽ ശക്തിപൂജയ്ക്കാണ് പ്രാധാന്യം കല്പിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നുംകൂടി പറയാവുന്നതാണ്. തൽഫലമായി അവിടെ ദേവീക്ഷേത്രങ്ങൾ സുലഭമാണ്. ശക്തിപൂജാപാരാ, പരമപദം പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള അനേകം മഹാത്മാക്കൾ അവിടെ ഇടയ്ക്കിടെയുണ്ടാകാറുണ്ട്. ഇവരിൽ ഒരു സിദ്ധനാണ് മഹാത്മാവായ വാമാക്ഷേപാ.

ബങ്കാളത്തിനു സമീപം ചീരഭൂമി എന്ന ഗ്രാമത്തിൽ താരാപീഠം എന്ന ഒരു പ്രസിദ്ധദേവീസ്ഥാനമുണ്ട്. താരാപുര(താരാപീഠം)ത്തിനു സമീപംതന്നെ അടലാ എന്നു പേരായ ഒരു ചെറിയ ഗ്രാമമുണ്ട്. അവിടെ സപ്പാനന്ദചതോപാധ്യായൻ എന്നൊരു മഹാബ്രാഹ്മണനുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു വാമാചരണനെന്നും രാമചന്ദ്രനെന്നും രണ്ടു പുത്രന്മാരും, രണ്ടു പുത്രിമാരുമുണ്ടായിരുന്നു. വാമാചരണനാണ് പിന്നീട് വാമാക്ഷേപാ എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധിനേടിയത്.

വാമാചരണന്റെ ജനനം ക്രിസ്തുവർഷം ൧൮൩൪-ലാണ്. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ബാല്യകാലത്തിൽ അധികാംശവും കളികളിൽ കഴിഞ്ഞു. വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ തീരെ ശ്രദ്ധയുണ്ടായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കളികൾക്ക് ഒരു പ്രത്യേകതയുണ്ടായിരുന്നു. ദേവന്മാരേയും ദേവിമാരുടേയും രൂപങ്ങൾ നിമ്നിച്ചുള്ള കളികളായിരുന്നു ഇദ്ദേഹത്തിന്റേത്. കാളീപൂജാകാലത്തു

കാളി, ജഗദ്ധാത്രി പൂജാകാലത്തു ജഗദ്ധാത്രി—ഇങ്ങിനെ അതതു കാലത്തിന്നനുസരിച്ചു ദേവിയുടെ പ്രതിമയുണ്ടാക്കി സമവയസ്സുനാരായണാലനാരെയെല്ലാം വിളിച്ചു കൂട്ടി ധൂപം, ദീപം, നിവേദ്യം മുതലായതുകൾക്കൊണ്ടു വിധിപാലെ പൂജ നടത്തുകയായിരുന്നു പതിവ്. ഇതുകണ്ടിട്ടു വാമാചരണന്റെ പിതാവിനു വളരെ സന്തോഷമായി ഇത്തരം കളികളിൽ സ്വപുത്രനെ അധികമായി ഉത്സാഹിപ്പിച്ചു. അതുകാരണം വാമാചരണന്റെ ബാല്യകാലം വളരെ സുഖമായി കഴിഞ്ഞു.

പക്ഷെ, ഇതിന്നിടെ വാമാചരണന്റെ പിതാവു പെട്ടെന്നു കാലധർമ്മം പ്രാപിച്ചു. വിദ്യാഭ്യാസം ലേശം പോലും സിദ്ധിക്കാത്ത ആ ബാലൻ കുടുംബഭാരം മുഴുവൻ വഹിക്കേണ്ട ഘട്ടമായി. പിതാവു കുടുംബഭാരം ക്ലേശം ലാഘ്യകരിക്കത്തക്കവണ്ണം യാതൊന്നും സ്വന്തമാക്കിയില്ല. നിത്യവൃത്തി കഴിയുവാൻതന്നെ വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടായിരുന്നു. പക്ഷെ, വാമാചരണൻ ഇതുകൊണ്ടൊന്നും യാതൊരു കൂസലുമുണ്ടായില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്നു കാളീമാതാവിൽ പൂർണ്ണവിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ശക്തി(ദേവി)യുടെ അനന്യപൂജകനായിരുന്നു. “നീ രണ്ടുമുന്നണയെങ്കിലും സ്വന്തമാക്കുകൊണ്ടുവരില്ലെങ്കിൽ ഗൃഹത്തിലുള്ള ഇത്രയധികം പേർ എന്തു ഭക്ഷിച്ചു ജീവനെ രക്ഷിക്കും?” എന്നു മാതാവ് ഒരിക്കൽ ചോദിച്ചതിന്, “അമ്മേ! അന്നുപൂർണ്ണദേവിയുടെ രാജ്യത്ത് അന്നം ലഭിക്കാതെ ആരെങ്കിലും മരിക്കുന്നതുണ്ടാകുമോ? നമ്മെ ജനിപ്പിച്ച ആ ദേവിതന്നെ നമുക്കു ഭക്ഷണം നല്കാതിരിക്കയില്ല. അമ്മ ഏകമനസ്സോടുകൂടി ദേവിയോടു പ്രാർത്ഥിച്ചാൽ ദേവി നിശ്ചയമായും അന്നം വസ്ട്രാദികൾ തരാതിരിക്കയില്ല” എന്നു സംശയലേശ

മെന്ത്രേ പറഞ്ഞു. വാസ്തവത്തിൽ വാമാചരണൻ ജഗജ്ജനനിയായ മഹാശക്തിയുടെ പ്രസാദം നല്ലപോലെ ഉണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം നിത്യം താരാദേവിയുടെ ദർശനം കഴിച്ചു ദേവീനാമം ജപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ലൗകിക ചിന്താഭാരംകൊണ്ടു ഭീതി തോന്നുമ്പോഴെല്ലാം അദ്ദേഹം നേരെ താരാദേവീക്ഷേത്രത്തിലേക്ക് കാടിച്ചെന്നു ഹസ്താഞ്ജലിയായി, “അമ്മേ! താരാദേവീ! ഇവിടുന്ന് സർവ്വചരാചരങ്ങളുടേയും സങ്കടങ്ങളെ ദൂരീകരിക്കണമല്ലോ. അടിയങ്ങളിൽ ഇവിടത്തു ദയതോന്നുന്നില്ലയോ” എന്നു പ്രാർത്ഥിച്ച ഗൃഹത്തിലേക്കു മടങ്ങിവരുമ്പോൾ അന്നു ഗൃഹത്തിൽ ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്ന സാധനങ്ങളെല്ലാം അവിടെ തയ്യാറായിക്കൊണ്ടു പതിവായിരുന്നു.

ഇപ്രകാരം രണ്ടു വർഷം കഴിഞ്ഞു. വാമാചരണൻ ദേവീദർശനത്തിലും, ‘താരാ’നാമജപത്തിലും സമയം മുഴുവൻ കഴിച്ചു. കുടുംബജോലിയിൽ തീരെ ശ്രദ്ധപതിപ്പിച്ചിരുന്നില്ല. ഒരു ദിവസം മാതാവു വീണ്ടും “വാമാ! നീ ഇപ്പോൾ കുട്ടിയൊന്നുമല്ല; നിനക്കു വിവാഹം ചെയ്യേണ്ട പ്രായമായി. ഇനിയും ഭ്രാന്തുകാണിക്കാതെ എന്തെങ്കിലും തൊഴിലന്വേഷിക്ക. എത്രകാലമാണ് ഇങ്ങിനെ കഴിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നത്?” എന്നു ചോദിച്ചു. മാതാവു പറഞ്ഞതു വാസ്തവമാണെന്നു വാമാചരണൻ സമ്മതിച്ചു. “മാതാവ് എന്നോട് എന്തെങ്കിലും ജോലിയിലേപ്പെടുവാൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഞാൻ നിഷ്പ്രയോജനകരമായ ജോലിചെയ്തു ജനം പാഴാക്കിക്കളയാതെ ഉത്തമമായ ജോലിചെയ്യും” എന്നു നിശ്ചയിച്ച് ഒരുദിവസം തന്റെ മാതാവിനോടു “ഞാൻ ജോലിചെയ്യുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു”വെന്നു പ

റഞ്ഞു. മാതാവിന്നു പുത്രന്റെ വാക്കുകൾ കേട്ടപ്പോൾ അതിയായ സന്തോഷമുണ്ടായി. ഗൃഹത്തിൽതന്നെ താമസിച്ചു കൃഷിപ്രവൃത്തി ചെയ്യണമെന്നായിരുന്നു മാതാവിന്റെ ആഗ്രഹം. പക്ഷെ വാമാചരണൻ അതുതീരെ ഇഷ്ടമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവസാനം സമീപത്തുള്ള ദേവീക്ഷേത്രത്തിൽ എന്തെങ്കിലും ജോലിക്കു ശ്രമിക്കുവാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ഇങ്ങിനെ പതിനഞ്ചു വയസ്സുമാത്രം പ്രായമായ വാമാചരണൻ ഒരു ക്ഷേത്രത്തിൽ പൂജസ്തോവശ്വമായ പുഷ്പം മുതലായ സാമഗ്രികൾ ഒരുക്കുന്ന ജോലിയിലേപ്പെട്ടു. പക്ഷെ കുറച്ചുദിവസം അവിടെ ജോലിചെയ്തപ്പോൾ, അവിടത്തെ പൂജാരിയ്ക്കു വാസ്തവത്തിൽ ഭക്തിയില്ലെന്നും, അതുകൊണ്ട് ആയാൾക്കു പൂജാസാമഗ്രികൾ ഒരുക്കിക്കൊടുക്കുവാൻ തന്നെക്കൊണ്ടാവില്ലെന്നും ക്ഷേത്രഉടമസ്ഥനെ അറിയിച്ചു ജോലിയിൽനിന്നു പിരിഞ്ഞു. പിന്നെ പലസ്ഥലങ്ങളിലും ജോലിയന്വേഷിച്ചുനടന്നു. പക്ഷെ വിദ്യാഭ്യാസമില്ലാത്തതുകാരണം ജോലിയൊന്നും ലഭിച്ചില്ല. വാമാചരണന്റെ പെരുമാറ്റം കണ്ടു ഗ്രാമവാസികൾ അദ്ദേഹത്തെ 'ഭ്രാന്തൻ' എന്നതുമുള്ള 'ക്ഷേപാ' എന്നു വിളിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അന്നുമുതൽക്ക് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേർ 'വാമാക്ഷേപാ' എന്നായി.

താരാപുരക്ഷേത്രത്തിൽ അക്കാലത്തു മോക്ഷദാനന്ദൻ എന്നു പേരായ ഒരു സാധുവായിരുന്നു പ്രധാനപൂജാരി. അദ്ദേഹം വാമാക്ഷേപനെപ്പറ്റി കേട്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രദ്ധ ആ ബാലനിൽ പതിച്ചു. വാമാക്ഷേപാ നിത്യം താരാമന്ദിരത്തിൽ ചെന്നിരിക്കുകയും താരാദേവിയെ ആരാധിക്കുകയും പതിവായിരുന്നു. ഈ പ്രവൃത്തി കണ്ടിട്ടു മോക്ഷദാനന്ദനു വളരെ സന്തോഷമാ

യി. തൽഫലമായി അദ്ദേഹം വാമാചരണനെ പുജാ
രിസ്ഥാനത്തേക്കു തന്റെ പിൻഗാമിയായി നിശ്ചയിച്ചു.
അധികം താമസിയാതെ മോക്ഷദാനന്ദൻ സമധിയ
ടഞ്ഞു. വാമാചരണൻ താരാദേവീക്ഷേത്രത്തിലെ പൂ
ജാരിയായി നിയമിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. വാമാചരണ
നു പരമാനന്ദമായി. അദ്ദേഹം നിശ്ചിന്തഭാവേന താ
രാദേവിയെ പൂജിച്ചുതുടങ്ങി. അദ്ദേഹം കുട്ടിക്കാലംമു
തൽ താരാദേവിയുടെ അനന്യഭക്തനായിരുന്നു. ദേവി
ക്കും അദ്ദേഹത്തിൽ അപാരമായ കൃപയുണ്ടെന്നു വ്യക്ത
മായി.

ഇതിനു ശേഷം അധികം താമസിയാതെ അദ്ദേ
ഹത്തിന്റെ മാതാവും ഇഹലോകവാസം വെടിഞ്ഞു.
ഈ വർത്തമാനം വാമാചരണനെ അറിയിച്ചില്ല. താ
രാക്ഷേത്രം നദിയുടെ മറ്റുകരയിലായിരുന്നു. മാതാവി
ന്റെ ശവശരീരം സംസ്കാരത്തിനു നദീതീരത്തേക്കു
കൊണ്ടുപോകമ്പോഴത്തെ ഹരിനാമം ശ്രവിച്ചു വാമാ
ചരണൻ പരിഭ്രമവശനായി. തന്റെ മാതാവു മരണ
മടഞ്ഞുവെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സിലായി. മാതാ
വിനെയുള്ള അതിരറ്റ സ്നേഹംനിമിത്തം മരണവാർത്ത
അറിഞ്ഞ് അദ്ദേഹത്തിനു വ്യസനം ഭിസ്സഹമായിത്തീ
ന്നു. ആ സമയത്തു നദി അതിവേഗത്തിൽ ശക്തി
യായ ഒഴുക്കോടുകൂടിയാണ് പ്രവഹിച്ചിരുന്നത്. നദി
യുടെ മറ്റുകര കടക്കുന്നതു മനുഷ്യസാധ്യമല്ലായിരുന്നു.
നദിയുടെ രണ്ടു തീരത്തും അനേകം ആളുകൾ കിംകർത്ത
പ്രവിമുഗ്ധന്മാരായി നില്പായി. പെട്ടെന്നു വാമാചര
ണൻ സ്പർശകതിമയിയായ ആദിപരാശക്തിയെ സ്മ
രിച്ചു നദിയിലേക്കൊരു ചാട്ടം! വാമോക്ഷേപന്റെ ക
ഥ അവസാനിച്ചുവെന്നുതന്നെ സ്പർശം വിശ്വസിച്ചു.

പക്ഷെ എല്ലാവരേയും അതുതപരതന്ത്രരാകുംവണ്ണം വാമാചരണൻ അല്പനിമഷങ്ങൾക്കുള്ളിൽ യാതൊരു കേടുംകൂടാതെ മറുകരയ്ക്കെത്തി; മാതാവിന്റെ ശവശരീരം തന്റെ പുറത്തെടുത്തു വീണ്ടും നദിയിൽ ചാടി. “ഒരു ശവശരീരത്തേയും പുറത്തു ചുമന്നുകൊണ്ടു വാമാചരണൻ ഈ ശക്തിയായ ഭൃഷ്ണിനെ എങ്ങിനെ കടക്കും? അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനം അവസാനിച്ചു, സംശയമില്ല” എന്നു കാണികളെല്ലാവരും വിചാരിച്ചു. പക്ഷെ, വാമാചരണൻ സർവ്വശക്തികളുടേയും അധിഷ്ഠാനഭേദമായ താരാഭേവിയിൽ പൂർണ്ണവിശ്വാസത്തോടു കൂടിയാണ് ഈ സാഹസം ചെയ്തിരുന്നത്. താരാമാതാവ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശ്വാസത്തെ ശിഥിലമാക്കുമോ? ഒരിക്കലുമില്ല. ഭേവിക്ക് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരിലുണ്ടായിരുന്ന താൽപര്യം അളവാരതായിരുന്നു. കുറച്ചുനേരത്തിന്നു ശേഷം, വാമാചരണൻ ശവശരീരവുമേന്തി നദിയിൽനിന്നു കയറുന്നതു കാണികൾ വിസ്മയപരതന്ത്രരായി വീക്ഷിച്ചു. താരാപീഠത്തിലെ ശൂശാനത്തിൽ താരാഭേവിയുടെ മുഖിൽ ചിതകൂട്ടി മാതാവിന്റെ ശവശരീരം അതിനേൽ വെച്ചു തീ കൊടുത്തു. തീ കത്തിത്തുടങ്ങിയപ്പോൾ വാമാചരണൻ ഭേവിയുടെ മുഖിൽനിന്നു നൃത്തംചെയ്യുവാൻ തുടങ്ങി.

ശ്രാദ്ധത്തിന്നു മൂന്നു ദിവസം മുമ്പു വാമാചരണൻ തന്റെ ഗൃഹത്തിൽ ചെന്നു തന്റെ സോദരനോടു “സമീപത്തുള്ള സകലഗ്രാമങ്ങളിലേയും ബ്രാഹ്മണരെ—ഒരൊരാൾ ആളെപ്പോലും വിടാതെ—ക്ഷണിക്കുവാൻ പറഞ്ഞു. ഭ്രാന്തന്റെ വാക്കുകൾ കേട്ട് എല്ലാവരും ചിരിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ഗൃഹത്തിൽ ഭക്ഷണസാധനങ്ങളില്ലാതെ സകലരേയും ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി എന്തുചെയ്യും? അ

അജൻ ക്ഷണിക്കുവാൻ പോകുന്നതിൽ വൈമനസ്യം കാണിച്ചപ്പോൾ വാമാചരണൻ തനിയെ പോയി എല്ലാവരേയും ക്ഷണിച്ചു. ശ്രാദ്ധദിവസം സദ്യയ്ക്കു വേണ്ട സകലവിഭവങ്ങളും എവിടെനിന്നെന്നറിയാതെ ചുമട്ടു മടായി എത്തി. ഭക്ഷണത്തിന്നിരിക്കേണ്ട സമയമായി പെട്ടെന്ന് ആകാശം മുഴുവൻ മേഘപടലങ്ങളെക്കൊണ്ടു കറുത്തിരുണ്ടു. ഇന്ദ്രഭഗവാൻ ഭൂമി മുഴുവൻ പ്രളയം കൊണ്ടു നശിപ്പിക്കുവാനുള്ള ഭാവമാണോ എന്നുംകൂടി ജനങ്ങൾക്കു സംശയംതോന്നത്തക്കവണ്ണം അത്ര കനത്തിരുണ്ട മേഘങ്ങൾ ആകാശം മുഴുവൻ മൂടി. മഴ തുടങ്ങിയാൽ പിന്നെ അവിടെ കൂടിയിരുന്ന അതിഥികൾക്കെല്ലാം എങ്ങിനെ ഭക്ഷണംകൊടുക്കും എന്ന് എല്ലാവരും പരിഭ്രമിച്ചുവശായി. വാമാചരണനാകട്ടെ ആകാശത്തേക്കു നോക്കി, ഏറ്റവും ഭീനസ്വരത്തിൽ താരാമാതാവിനെ പ്രാർത്ഥിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. “അമ്മേ! ഇത്രയധികം ബ്രാഹ്മണരെ ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി പട്ടിണിയിട്ടു മടക്കിത്തയ്ക്കേണമെന്നോ ഇവിടുത്തെ മതം? അല്ല, ഒരിക്കലുമല്ല. ഇവിടുന്ന് അടിയൻ്റെ വാത്സല്യപരിപൂണ്ണമായ ജനനിയാണ്. പ്രിയപുത്രനെ ഇച്ഛാഭംഗപ്പെടുത്തുകയെന്നത് ഇവിടുള്ള സാധിക്കുമോ? ഒരിക്കലുമില്ല.” അമ്മോ! വിസ്മയം! പെട്ടെന്ന് എവിടെനിന്നോ ശക്തിയായ ഒരു കാരാവനു മേഘങ്ങളെ മുഴുവൻ അടിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. ആകാശം തെളിഞ്ഞു! ദയായാലായ മാതാവു സ്വഭക്തൻ്റെ പ്രാർത്ഥന ശ്രവിക്കുന്നു ചെയ്തു! സകലബ്രാഹ്മണരും മിററത്തുതന്നെയിരുന്നു ഭക്ഷണം കഴിച്ചു സന്തോഷഭരിതരായി. ഇങ്ങിനെ ശ്രാദ്ധകർമ്മം നിർത്തിപ്പറഞ്ഞു.

ശ്രാദ്ധകർമ്മാനുഷ്ഠാനത്തിനു ശേഷം വാമാചര

ണൻ വീണ്ടും താരാപിറത്തിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോയി ശക്തിസാധനയിൽ നിമഗ്നനായി. വാമാചരണന്നു വിദ്യാഭ്യാസം ലേശംപോലും സിദ്ധിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നുവെങ്കിലും മാതൃകൃപകൊണ്ട് അദ്ദേഹം സർവ്വശാസ്ത്രജ്ഞനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്നു മനുഷ്യരുടെ മനസ്സിലുള്ള കാര്യങ്ങൾ, ദൂരദേശങ്ങളിൽ നടക്കുന്ന സംഗതികൾ—ഭൂതം, വർത്തമാനം, ഭവീഷ്യത്ത് ഈ മൂന്നു കാലങ്ങളിലേയും കാര്യങ്ങൾ ഇവയെല്ലാം—അനായാസേന അറിവാൻ സാധിച്ചിരുന്നു. ദേവീകൃപയാൽ അദ്ദേഹത്തിന്നു സിദ്ധമായിരുന്ന ദിവ്യശക്തിഫലമായി അദ്ദേഹം ചെയ്തിരുന്ന അതുഭൂതകൃത്യങ്ങൾ കാണുവാൻ ജനങ്ങൾ കൂട്ടം കൂട്ടമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ സന്നിധിയിൽ ചെന്നുതുടങ്ങി. ഈ ദിവ്യശക്തികൊണ്ട് ആ മഹാത്മാവു മാലോകക്കു വളരെ ഗുണങ്ങൾ ചെയ്തിരുന്നു.

ഒരിക്കൽ ഒരാളോട് ഒരു സന്യാസി ഏഴാം ദിവസം അയാളെ പാമ്പു കടിച്ചു് ആയാൾ മരിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞു. ഈ വിവരത്തിൽനിന്നു രക്ഷ നൽകുവാൻ വാമാക്ഷേപന്നുമാത്രമെ സാധിക്കുകയുള്ളുവെന്നും സന്യാസി പറഞ്ഞു. ആ മനുഷ്യൻ കാടിപ്പോയി താരാപുരത്തു ചെന്നു വാമാചരണസിദ്ധന്റെ കാല്ക്കൽ വീണു. അന്ന് ആയാൾക്കു മരണം വിധിച്ചിരുന്ന ഏഴാം ദിവസമായിരുന്നു. വാമാക്ഷേപൻ ആ മനുഷ്യന്റെ ചുറ്റും ഒരു വരവരച്ചു് “ഇവിടെതന്നെ ദേവീനാമം ജപിച്ചുകൊണ്ടു കിടന്നുകൊള്ളു്”വെന്നു പറഞ്ഞു. ആ മനുഷ്യൻ അപ്രകാരംതന്നെ ചെയ്തു. അദ്ധ്വരാത്രി നിശ്ചിതസമയത്തു പാമ്പുവന്ന് ആയാളെ കടിക്കുകയും ആയാൾ മരിക്കുകയും ചെയ്തു. വാമാക്ഷേപൻ താരാജനനിയുടെ ചരണകമലങ്ങളിൽ വീണു പ്രാർത്ഥിച്ചു് ആ മനുഷ്യനെ പുനർജീവിപ്പിച്ചു.

ഒരിക്കൽ ഒരു ക്ഷയരോഗി അദ്ദേഹത്തെ ശരണം പ്രാപിച്ചു. ആയാൾ മരണം സേവിച്ചു സേവിച്ചു തോറ്റു. ആയാൾക്കു ചികിത്സകൊണ്ടു ഗുണമുണ്ടായില്ലെന്നു തന്നെയല്ല ജീവനിൽ ആശ തീരെ വെടിയത്തക്കവണ്ണം രോഗം അത്ര മൂർച്ഛിച്ചശയിലെത്തുകയും ചെയ്തിരുന്നു. നിരാരോഗ്യനായി ആയാൾ വാമനക്ഷേപന്റെ കാല്പാൽ വിഴുകയാണുണ്ടായത്. വാമനക്ഷേപൻ ആയാളെ പിടി ചെഴുതേല്പിച്ച് ആയാളുടെ പുറത്തു മൂന്നു പ്രാവശ്യം തട്ടിക്കൊണ്ടു, “പ്രിയപുത്ര! പോയ്ക്കൊള്ള. നീ ഭൂത പോ” എന്നും പറഞ്ഞു. അന്നുമുതൽ ആ അസാധ്യരോഗത്തിന്നു ക്രമേണ ശമനം കണ്ടുതുടങ്ങി. അധികം താമസിയാതെ രോഗം ഭൂതപ്രോക്തതന്നെ ചെയ്തു.

ഇതേവിധംതന്നെ അദ്ദേഹം ഒരു കഷ്ടരോഗിയുടെ രോഗം ശുശ്രൂണത്തിലെ ഒരുപിടി ഭസ്മം തലോടി മാറ്റി.

ഇത്രയെല്ലാം ചെയ്തിട്ടും അദ്ദേഹം ഒരൊറ്റാളിൽ നിന്നും ഒരു ചൈവപോലും സ്വീകരിച്ചിരുന്നില്ല. ഇപ്രകാരം വാമനക്ഷേപമഹാത്മാവ് എഴുപത്തേഴു വയസ്സുവരെ ലോകോപകാരപരമായ പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഒരു ഉത്തമയോഗിയും സിദ്ധപുരുഷനുമായിരുന്നു. തൽഫലമായി അദ്ദേഹത്തിന്നു തന്റെ ദൈവാവസാനകാലം എപ്പോഴാണെന്നു കൃത്യമായി മുൻകൂട്ടിതന്നെ അറിയാമായിരുന്നു. മരണദിവസം അദ്ദേഹം തന്റെ ക്ഷേത്രത്തിലുള്ള ചിലരെ വിളിച്ചു “നിങ്ങൾ എന്നെ ശുശ്രൂണപ്പെടുത്തിലേക്ക് എടുത്തുകൊണ്ടുപോകയാണോ?” എന്നു ചോദിച്ചു. ആ സമയത്ത് അദ്ദേഹം ആ വാക്കുകളുടെ സാരം മനസ്സിലായില്ല. അദ്ദേഹം ഒരു ഭ്രാന്തനാണല്ലോ എന്നു കരുതി അവർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകളെ തീരെ ഗൗരവിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്നും വി

ചാരിച്ചു. പക്ഷെ വാമാക്ഷേപൻ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞതിന്നു ശേഷം ഒരു പീഠത്തിനേൽ ഇരുന്ന മാതൃചരണങ്ങളെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടു സമാധിസ്ഥനായി. വിരൊദിവസം ആളുകൾ വന്നു നോക്കിയപ്പോൾ കണ്ടതു, വാമാചരണൻ യോഗാസനനായി ശരീരത്തിൽ ജീവച്ഛക്തി ലേശംപോലുമില്ലാതെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതാണ്. ഇപ്രകാരം ബങ്കാളത്തിലെ ഒരു മഹായോഗി മൻമഥകാഗസ്ത് മാസത്തിൽ യോഗമാർഗ്ഗംകൊണ്ടു ദിവ്യത്വത്തെ പ്രാപിച്ചു. ജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ യോഗാസനനായിത്തന്നെ എടുത്തു ശ്ലാഘനത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി സംസ്കരിച്ചു. അദ്ദേഹം സമാധിയടഞ്ഞ സ്ഥാനത്ത് ഒരു ക്ഷേത്രം നിർമ്മിക്കയും ചെയ്തു.

ടി. സി. കൊച്ചുകുട്ടിയമ്മ ബി. എ., എൽ. ടി.

നിത്യബ്രഹ്മം

നീലവണ്ണമാം വാനഭേശവും വസന്തമാം കാലത്തിൽ വിരിയുന്ന നല്ലോരു സുമങ്ങളും നൈർമ്മല്യം വിളങ്ങുന്ന പൈതലിൻ മുഖാബ്ജവും നമ്മളിറു നോക്കുവാൻ ഹേതുവെന്തഹോ! പാക്കിൽ? പൈങ്കിളിവൃന്ദത്തിന്റെ ഗാനവും മരുതകൃത-വേണുഗാനവും വീണാവദനവിശേഷവും, തുള്ളിച്ചാടിയോടുന്നോരുവിൻ നിനാദവും ഉള്ളിലാനന്ദമേകാനുള്ളോരു ഹേതുവെന്തേ? ലോകത്തിലെവിടെയുമേതു കാലത്തുമാരും ചേർത്തൊരനീതി കേട്ടു മാനസം ജപലിപ്പതും കഷ്ടതയലുന്നൊരൊത്താങ്ങു വാനടൻതന്നെ കച്ചകെട്ടിടുമ്പതുമെന്തു കാരണത്താലോ?

എന്തെന്നാൽ വാനശോഭയിങ്കലും സൂനങ്ങളിൽ
ചിത്തുന്ന ഗന്ധത്തിലും വർഷിതൻ ജലത്തിലും
കാവ്യാത്മാവിലുമസ്മൽ ഹൃൽപുണ്ഡരീകത്തിലും
മേവുന്ന ശക്തിയൊന്നതാനല്ലോ നിത്യബ്രഹ്മം.

പരവൂർ. കെ. എൻ. ഗോപാലപിള്ള ബി. എ.

ദീ ഘ്വ ജീ വി ത മ്

മനുഷ്യർ ശതവർഷപൂർത്തിക്കു മുമ്പു ചരമം പ്രാപി
ക്കുകയെന്നുള്ളതു പ്രകൃതിനിയമമല്ലെന്നും പ്രത്യുത നി
യമലംഘനമാണെന്നും അനേകം ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ സ
മർത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിയമമനുസരിച്ചുനോക്കുമ്പോൾ മനു
ഷ്യർ മിക്കവരും നൂറോ അതിലധികമോ സംവത്സരക്കാ
ലം ജീവിക്കണമത്രേ. എന്നാൽ ഈ നിയമം പ്രായോ
ഗികമായിട്ടില്ലെന്ന് ഓരോ ദേശത്തേയും അവസ്ഥകൾ
നോക്കിയാൽ പ്രത്യക്ഷമാണല്ലോ. ഇങ്ങിനെയാണെങ്കി
ലും മനുഷ്യരുടെ ശരാശരിവയസ്സ് ക്രമേണ ഉയർത്തി
ക്കൊണ്ടുവരവാൻ ഓരോ രാജ്യങ്ങളിലും ചെയ്തുവരുന്ന
പരിശ്രമങ്ങൾ ഏറെക്കുറെ ഫലോന്മുഖങ്ങളായിട്ടാണ്
പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതെന്നുള്ളത് അത്യന്തം ആശ്വാസപ്രദ
മാണ്. വൈദ്യവിദഗ്ദ്ധന്മാരുടേയും പൊതുജനാരോഗ്യ
പരിപാലകന്മാരുടേയും തീവ്രയത്നങ്ങൾ മനുഷ്യരുടെ
അകാലചരമത്തെ കുറയ്ക്കുവാനും ആയുർദൈർഘ്യത്തെ വ
ർദ്ധിപ്പിക്കുവാനും പര്യാപ്തമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. ഈ വസ്തു
ത തെളിയിക്കുവാൻ പല രാജ്യങ്ങളിലേയും മരണസ്ഥി
തിവിവരക്കണക്കുകൾ മതിയായ ലക്ഷ്യമായിരിക്കും.
ഫ്രാൻസിൽ അമേരിക്കയിലെ ഐക്യരാജ്യങ്ങളിൽ ജന
ങ്ങളുടെ ജീവിതദൈർഘ്യം നാല്പതുവർഷത്തിൽ കുറവാ
യിരുന്നു. എന്നാൽ ഇക്കാലത്തു ജനങ്ങളുടെ ശരാശരിവ

യസ്സു് ഭവ വരെയായിട്ടുണ്ട്. ഈ അഭിവൃദ്ധിക്കണക്കനു സരിച്ച് ഇനി ഒരു ൨൦൦ സംവത്സരങ്ങൾകൊണ്ടു മനുഷ്യരുടെ ശരാശരിവയസ്സു പരമായുസ്സായി ഗണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ൧൨൦ ആകുമെന്നു പറയുന്നതു കേവലം പ്രശ്നം രണ്ടു് അഭിപ്രായമല്ല. ഭീഗ്ലജീവിതത്തിനു പ്രത്യേക പ്രസിദ്ധി ഇപ്പോൾ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള സിഡൻരാജ്യത്തിൽപോലും ൧൮൪൦-ൽ ശരാശരി വയസ്സു ൪൧ മാത്രമേ ആയിരുന്നുള്ളൂ.

മനുഷ്യരുടെ ആയുസ്സു് ൧൨൦ എന്നു ക്ഷണപ്പെടുത്തുന്നതിനു് ആയുർദായവിദഗ്ദ്ധന്മാർ മറ്റു ജന്തുക്കളുടെ ആയുസ്സോലങ്ങളുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്താറുണ്ട്. ജന്തുക്കളിൽ ഓരോന്നും പ്രായപൂർത്തിയിൽ എത്തുവാനുള്ള കാലം കണക്കാക്കിനോക്കിയാൽ അതിന്റെ ആറിരട്ടിയാണ് അവയുടെ വയസ്സെന്നു സ്പഷ്ടമമായ ഒരു അനുപാതം കിട്ടും. പട്ടിക്കുട്ടികളുടെ വളർച്ച തികയുന്നതു രണ്ടുകൊല്ലംകൊണ്ടാണ്. അവ പന്ത്രണ്ടുവത്സരം ജീവിച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്യും. കന്നുകാലികളുടെ പ്രായപൂർത്തിക്കാലം നാലുവയ്ക്കുമെന്നും പരമായുസ്സു ൨൯ കൊല്ലമെന്നും ക്ഷണപ്പെടുത്തുന്നു. ആനയുടെ വളർച്ച ൩൦ വയ്ക്കത്തേക്കുകയാൽ അത് ൧൮൦ സംവത്സരം ജീവിച്ചിരിക്കുമെന്നു സർ എ. ലെയിൻ എന്ന ഒരു വിദഗ്ദ്ധൻ ഈയിടെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ഇതൊക്കെ നോക്കുമ്പോൾ പ്രായപൂർത്തിക്ക് ൨൦ വയസ്സു വേണ്ടിവരുന്ന മനുഷ്യക്കു് പ്രകൃതിസിദ്ധമായ ക്ലിപ്തവയസ്സു് ൧൨൦ എന്നു കണക്കാക്കുന്നതിൽ അബദ്ധമില്ലെന്നതന്നെ വിചാരിക്കാം.

മനുഷ്യക്കു് പരമായുസ്സിൽ എത്തുവാൻ സാധിക്കാതെപോകുന്നതു രോഗങ്ങൾകൊണ്ടാണെന്നുള്ളതു സിദ്ധമാണല്ലോ. മന്യൂരി, വാഷുചിക, പ്ലേഗ് മുതലായ സാംക്രമികരോഗങ്ങളാണ് ജീവിതദൈഗ്ദ്ധ്യത്തിന്റെ പ്രധാന

നശിപ്പിക്കും. ക്ഷയം, പനി, കവിർവാല്പ് മുതലായ പ്രത്യേകരോഗങ്ങളും മനുഷ്യസമുദായത്തെ ഒന്നാകെ നോക്കുമ്പോൾ ഭയങ്കരങ്ങളായ മരണകാരണങ്ങളായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. സാംക്രമികരോഗങ്ങളുടെ പ്രചാരവും നിവാരണവും തപാതഗതിയിലാകയാൽ അവയേക്കാൾ ഉഗ്രതരങ്ങളായ ജീവിതലോപകാരണങ്ങൾ രണ്ടാമതു പറഞ്ഞുകൂട്ടത്തിൽപ്പെട്ട രോഗങ്ങളാണെന്നാണ് വാദശ്വാസിപ്രായം. നേരിട്ട യുദ്ധത്തിനുവരുന്ന ശത്രുക്കളേക്കാൾ മാരണീകരാണ് കളിയമ്പു പ്രയോഗിക്കുന്ന ഗുഡശത്രുക്കളാണല്ലോ അധികം ഭയപ്പെടേണ്ടവർ.

ആധുനികരോഗങ്ങളിൽ പലതിന്റെയും നിദാനങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കുമ്പോൾ നാഗരികത്വമാണ് ഇതിനെല്ലാം ഉത്തരവാദിയെന്നു പലരും പറയാറുള്ളതാണ്. അത് അസത്യമല്ലതാനും. എന്നുവിചാരിച്ചു നാഗരികത്വം നമുക്കുപേക്ഷിക്കുവാൻ തരമുണ്ടോ? വിമരനവും കമ്പിത്തപാലും വിദ്യുച്ഛക്തിയും തീവണ്ടിയും മറ്റും കൈവെടിത്താൽ പിന്നെ മനുഷ്യന്റെ പരമായുർല്ലാഭംകൊണ്ടുതന്നെ വലിയ പ്രയോജനമൊന്നുമില്ല. അതിനാൽ നാഗരികത്വത്തെ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് അതിൽ അന്തർലീനങ്ങളായ ദോഷാംശങ്ങളെ നിവാരണം ചെയ്യുവാൻ പരിശ്രമിക്കുകയല്ലാതെ ഗത്യന്തരമില്ല ശരീരത്തിന്റെയും മനസ്സിന്റെയും തപാതമായ ക്ഷീണപ്രാപ്തിക്കു മേതുഭൂതങ്ങളായ മദ്യപാനം, വിനോദപ്രദർശനം, അമിതഭക്ഷണം, ജാഗരണം മുതലായവ പാടേ വഞ്ചിക്കുവാൻ തരമില്ലാത്തപക്ഷം കഴിയുന്നതും കാര്യംകൊണ്ടുവരണം.

ശരീരത്തിനുള്ളിൽ അവരവർതന്നെ അറിവുകൂടാതെ കുത്തിച്ചെല്പുത്തുന്ന കരുവക വിഷപദാർത്ഥങ്ങളുണ്ട്. ഇവയെ സ്വന്തംകൈവിഷങ്ങൾ എന്നു പറയാവുന്നതാണ്. മനുഷ്യദേഹത്തിന്റെ അന്തർഭാഗശുചീകരണത്തെ

മലിനപ്പെടുത്തുന്ന പല വസ്തുക്കളുടേയും പ്രവേശത്തെ ഇക്കൂട്ടത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്താം. പ്രകൃതിവിരുദ്ധങ്ങളായ ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങളാണ് ഇവയിൽ ഒരു വലിയ അംശം. നമ്മൾ നാഗരികത്വം അനുസരിച്ച് ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പദാർത്ഥങ്ങളിൽ പലതും ദോഷപ്രദങ്ങളാകയാൽ, മനുഷ്യർ മരിക്കുകയല്ല ചെയ്യുന്നതു സ്വയമേവ വിഷപാനം ചെയ്യുകയാണ് എന്നത്രേ അഭിജ്ഞാഭിപ്രായം.

ഇൻഡ്യയിലെ മനുഷ്യരുടെ ശരാശരിവയസ്സ് ഇപ്പോൾ ക്രമേണ കുറഞ്ഞുവരുന്നതായിട്ടാണ് കണക്കുകൊണ്ടു കാണുന്നതെങ്കിലും ദോഷഭൂരികരണത്തിന് ആവശ്യമുള്ള പരിതസ്ഥിതികൾ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ അതു ക്രമേണ ഉയർച്ച പ്രാപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ ഒരു ഘട്ടത്തിൽ ഭാരതഭൂമിയും ആ നിലയിലെത്തുമെന്നും അപ്പോൾ ചിരഞ്ജീവിത്വം പ്രായോഗികമായി ഭവിക്കുമെന്നും നമുക്കു വിചാരിക്കാം.

വിദഗ്ദ്ധർ ആർ. വാസുദേവൻകുറുന്താ.

മാതൃകാമാതാവ്

അദ്ധ്യായം ൯

അടുത്തദിവസം നടന്ന സാധാരണയോഗത്തിൽ ലക്ഷ്മീയമ്മതന്നെയാണ് പ്രസംഗിച്ചത്. ആരോഗ്യവിഷയത്തിൽ ഏറ്റവും ശ്രദ്ധേയമായ ഒരു സംഗതി ശുചിത്വമാണ്. ശുചിത്വമില്ലാത്തവക്ക് ഒരിക്കലും ആരോഗ്യമുണ്ടാകുന്നതല്ല. ആരോഗ്യരക്ഷാമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ ശുദ്ധവായു ശ്വാസിക്കുക, ശുദ്ധജലം ഉപയോഗിക്കുക എന്നതുടങ്ങി പല നിബന്ധനകളുണ്ട്. ഇവയിൽനിന്നുതന്നെ ശുചിത്വത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം ഏകദേശം മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. നമ്മുടെ മനോഭൂമിയിലുണ്ടാകുന്ന ദുർവിചാരതരക്കളെ അപ്പോളപ്പോൾ മോടിച്ച്, അന്തഃകരണത്തെ ശുദ്ധിയാക്കിവെക്കുന്നതു മാന

സികശുചീകരണവും, സ്നാനാദികളാൽ ശരീരത്തിലുള്ള അഴുക്കുകൾ നീക്കംചെയ്യുന്നതു ശാരീരികമായ ശുചീകരണവുമാകുന്നു. എന്നാൽ ഇതുകൊണ്ടുമാത്രം ശുചീകരണം പൂർത്തിയാകുന്നില്ല. നമ്മുടെ പരിസരങ്ങളും നാം ഉപയോഗിക്കുന്ന സാധനങ്ങളും ശുചിയാക്കിവെച്ചാൽ മാത്രമേ നമ്മുടെ ശുചിത്വം പൂർണ്ണമാകയുള്ളൂ.

നമ്മുടെ പരിസരങ്ങളുടെ ശുചീകരണത്തെപ്പറ്റി ചില സംഗതികൾ മനസ്സിലാക്കിക്കഴിഞ്ഞല്ലോ. പുറത്തുനിന്നും വരുന്ന ഗൃഹങ്ങളുടെ അന്തർഭാഗങ്ങൾ അഴുക്കും പൊടിയും അടഞ്ഞു വൃത്തികേടാകാതെ പ്രത്യേകം സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. നാം ഉപയോഗിക്കുന്ന വസ്തുക്കൾ മുതലായവയും വൃത്തിയായി സൂക്ഷിക്കണം. ഇങ്ങിനെ ബാഹ്യമായും ആന്തരമായും യാതൊരുവിധത്തിലുള്ള മാലിന്യവും കലരാതിരിക്കുന്നതിനത്രേ ശുചിത്വം എന്നു പറയുന്നത്. അസ്ഥാനത്തു സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന സാധനത്തെ അഴുക്കുന്നു പറയുന്നു എന്ന് ഇംഗ്ലീഷിൽ ഒരു പഴഞ്ചൊല്ലുണ്ട്. വെള്ളംകൊണ്ടു കഴുകാവുന്നവ കഴുകിയും തുടച്ചും അല്ലാത്തതുവ സൂക്ഷ്യപ്രകാശം തട്ടിച്ചും നമുക്കു ശുദ്ധിയാക്കാവുന്നതാണ്. ബാഹ്യമായും ആന്തരമായുമുണ്ടാകുന്ന അഴുക്കുകളെപ്പറ്റി ഒന്നു ചിന്തിക്കാം. ഒന്നാമതായി മണ്ണു, ചെളി, കരി മുതലായവ ഭേദമന്തിലോ വസ്തുങ്ങളിലോ മാറുസാമാനങ്ങളിലോ പരക്കെ ഉണ്ടാൽ നാം അവയെ അഴുക്കാക്കുകയുണ്ടാകുന്നു. കാഴ്ചയ്ക്ക് അഭംഗിയുള്ളതാണെങ്കിലും ഇവ സാധാരണമായി രോഗബീജങ്ങളെ വളർപ്പിക്കുന്നില്ല.

രണ്ടാമതായി പലമാതിരി യന്ത്രങ്ങൾ വേല ചെയ്യുമ്പോളുണ്ടാകുന്ന പൊടി, പുക മുതലായവയും അഴുക്കുകൾ വളർപ്പിക്കുന്നു.

ഇവകൂടാതെ സസ്യങ്ങൾ, മത്സ്യമാംസങ്ങൾ മുതലായവയിൽനിന്നും ഉത്ഭവിക്കുന്ന അഴുക്കുകളുണ്ട്. അവ രോഗബീജങ്ങൾ വളർപ്പിക്കുന്നതിനു സാധാര്യകളാൽ

കയൽ അവയെ ഉടനടി നീക്കം ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ശരീരത്തിൽനിന്നുതന്നെ പലമാതിരി അഴുക്കുകളുണ്ടാകുന്നു. നമ്മുടെ ദേഹത്തിൽ സദാ നടന്നുവരുന്ന ശുചീകരണപ്രവൃത്തിയിൽ ഒരു പ്രധാനഭാഗം ശ്വാസകോശങ്ങളും മൂത്രാവയവങ്ങളും നടത്തുന്നതുപോലെ തപക്കം നടത്തിവരുന്നുണ്ട്. തപക്കിന്റെ ഏല്പാഭാഗങ്ങളിലും ഞരമ്പുകളും രക്തവാഹിനികളുമുണ്ട്. ഇവമൂലമാണല്ലോ നാം സ്വസ്ഥവും വേദനയും അറിയുന്നത്. തപക്കമുണ്ട് അടുക്കുകളോടുകൂടിയതാണ്. ഇത് അതിസൂക്ഷ്മങ്ങളായ കൂപങ്ങളെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഒരു ചതുരശ്രാംഗുലം സ്ഥലത്തു ഏറ്റവും ചെറുതായിത്തുളങ്ങരുന്നും, ഒരു ചെറുതായിത്തുളങ്ങരുന്നതും നീളമുള്ളതാണെന്നും പരിശോധനയിൽ പ്രത്യക്ഷമായിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽനിന്നുതന്നെ ഈ കഴലുകൾ ശരീരത്തിൽ എത്ര അസംഖ്യമാണെന്നു മനസ്സിലാകുന്നുണ്ട്. ഇവകൂടാതെ നമ്മുടെ ശരീരത്തിലുള്ള ഓരോ രോമങ്ങളോടും ഓരോ കഴലുകൾ ഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. മുൻപറഞ്ഞ കഴലുകൾ രക്തത്തിലുള്ള മാലിന്യങ്ങളെ വലിച്ചെടുത്തു പുറത്തേക്കുകയ്യുകയും, രണ്ടാമത്തേതവ തപക്കിനെ മിനുസപ്പെടുത്തി അയയുകൊടുക്കുന്നതിനുള്ള കൊഴുപ്പു സംഭരിച്ചുവെച്ചു പുറത്തേക്ക് അയച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. രക്തത്തിൽനിന്നു വലിച്ചെടുക്കുന്ന ഈ മാലിന്യമാണ് വിയർപ്പായി പുറത്തേക്കു വരുന്നത്. ഈ പ്രവൃത്തിയെപ്പറ്റി നാം യാതൊന്നും ചിന്തിക്കുന്നില്ലെങ്കിലും അതു സദാ നടന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മാംസരക്താദികളിൽനിന്നു വെളിയിൽ വരുന്ന ഈ സാധനം തപക്കിൽനിന്ന് അപ്പോഴപ്പോൾ മാറാംചെയ്യാതിരുന്നാൽ അവ തപക്കിലുള്ള മറ്റു കൊഴുപ്പുസാധനങ്ങളോടു പാറിപ്പിടിച്ചു സൂക്ഷ്മങ്ങളെ അടച്ചു അവയുടെ പ്രവൃത്തിയെ തടയുന്നു. തന്നിമിത്തം രക്തദുഷ്ടമുണ്ടാകുന്നു. ശ്വാസകോശം, മൂത്രാശയം മുതലായവയ്ക്കു ശുദ്ധീകരണത്തിനു കൂടുതൽവേല ചെയ്യേണ്ടിവരുന്നു. പ്രവൃത്തിയുടെ കൂടുതൽകൊണ്ട്

അവയ്ക്ക് എഴുപ്പം ക്ഷീണംതട്ടി കേടുസംഭവിക്കുന്നതും സാധാരണമാണ്. തപകിലുള്ള സൂഷിരങ്ങൾ അടഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ നിരപരാധിയായ ഒരു ചെറിയ കുട്ടി അകാലമൃത്യുവടഞ്ഞ് കഥ കേട്ടുകൊള്ളുക.

പരവൂർ എൻ. ചൊന്നമ്മ.

പുസ്തകാഭിപ്രായം

സർ. പി. രാജഗോപാലാചാർ

കൊച്ചിതിരുവിതാംകൂർരാജ്യങ്ങളിലെ ദിവാൻവദം വഹിച്ച ആ രാജ്യങ്ങൾക്കു ശ്രേയസ്സു വർദ്ധിപ്പിച്ച ചരിത്രനായകന്റെ ഗുണഗണങ്ങൾ തദ്ദേശീയർ ഇന്നും കൃതജ്ഞതാപൂർവ്വം സംസ്മരിച്ചുപോരുന്നു. കൊച്ചി രാജ്യത്തിന്നു വിദേശങ്ങളിൽ പേരുംപെരുമയും സിദ്ധിപ്പാൻ കാരണം ഈ മന്ത്രിപുംഗവന്റെ ഭരണപാടവമായിരുന്നു എന്ന് അഭിജ്ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളൊരു സംഗതിയാണ്. മുഷ്ണനാദെ അമർത്തി സാധുക്കളെ നികത്തി രാജ്യക്ഷേമം വളർത്തി ഭാവിഗുണങ്ങൾ കണ്ട് അതിന്നുള്ള പ്രാരംഭച്ചടങ്ങുകളേപ്പെടുത്തി രാജ്യാശപാർത്ഥശാസ്ത്രങ്ങൾ വെട്ടിത്തെളിയിച്ച കഥാപുരുഷന്റെ പ്രതിഭാവിഭാസവും ഭരണതന്ത്രസാമർത്ഥ്യവും മറ്റും മലയാളികൾക്കറിയാനിടയാക്കിത്തീർന്നതാണ് പ്രകൃതഗുണമം. തന്റെ വരന്റെ വരഗുണങ്ങളെ വരവണ്ണ നീങ്ങാതെ ലളിതഭാഷയിൽ ഭംഗിയോടെ വായനക്കാരെ ആശ്ചര്യഭരിതരാക്കിത്തീർത്തുകവണ്ണം വിശദിച്ച ഗ്രന്ഥകർത്രി ലേഡി. രാജഗോപാലാചാർയ്യരുടെ ഭാഷാസ്തോമം പ്രശംസനീയംതന്നെ. ചരിത്രനായകനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം 'ആചാർ'ശബ്ദം അനപത്നമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. പുസ്തകം ആകപ്പാടെ കമനീയമായിരിക്കുന്നു. ആചാർയ്യരുടെ ഹാശ്വാപടവും വളരെ നന്നായിട്ടുണ്ട്.

പ്രസാധകൻ വി. സി. സി. പിള്ള, വഞ്ചിയൂർ
എന്ന മേൽവിലാസത്തിൽ ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ ഈ ച
രിത്രഗ്രന്ഥം എട്ടണവിലയ്ക്കു കിട്ടുന്നതാണ്.

ജലസരവിജയം

പുരാണാന്തർഗ്ഗതമായൊരു കഥയാണിതെന്ന് ഈ
‘ഗ്രന്ഥകൃത്തുകൾ’ പറയുന്നു. മലയാളത്തിലെ കവികൾ
ഈ കഥയെടുത്തു കൈകാര്യം ചെയ്തിട്ടുള്ളതായി അറി
വില്ല. എട്ടു സർഗ്ഗങ്ങൾകൊണ്ട് അവസാനിക്കണമെന്നു ല
ക്ഷ്യകാവ്യമാണിത്. ലക്ഷ്യകാവ്യമെന്നാൽ മഹാകാവ്യത്തി
ന്റെ വാമനസ്വരൂപമാണെന്നു ധരിച്ചിട്ടുള്ളവർ കുട്ടി
ക്കവികളിൽ വളരെ കഷ്ടിയാണ്. സംസ്കൃതഭാഷാപക്ഷ
പാതിത്വംകൊണ്ടോ മലയാളഭാഷയിലുള്ള അവടുത്വം
കൊണ്ടോ ഗ്രന്ഥകാരന്മാരുടെ ഭാഷാരീതി ആധുനിക
വികൾക്ക് അത്ര രസിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. നല്ല ശ്ലോ
കങ്ങൾ ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കുള്ളതിനാലും കവികൾ വൈദിഷ്യമേ
ള്ളവരായാലും ഉത്സാഹിച്ചാൽ ഇവക്ക് ഉത്തമകവിക
ളിൽ ഒരു സ്ഥാനം ലഭിച്ചാൽ പ്രയാസമുണ്ടാകുന്നതല്ല.
ഇതിന്റെ പ്രണേതാക്കൾ വെമ്പ്ളിയസ്സു ലക്ഷ്മണൻ
നമ്പൂരിപ്പാട് അവർകളും വിദ്വാൻ എളയിടത്തു നീല
കണ്ഠൻനമ്പൂരി അവർകളുമാകുന്നു. കവിതാരീതി കാണി
പ്പാൻ യഥാക്രമം ഭാരത ശ്ലോകം താഴെ ചേർക്കുന്നു:—

“സരളസുഷമയുള്ളീക്കുന്നതൻ വാനരനുമ്മം
കിരണവിതതി വൈരിഞ്ചാസനാംഭോജമുലേ
വിരവിനൊട്ടു മൂണാളാവസ്ഥ കൈക്കൊണ്ട ശേഷോ
ത്തരമഹിമ പുലർത്തിടുന്നു വീതാന്തരായം.”

“ഭവിജാധീശവക്ത്രം, സുരാജീവനേത്രം,
ഭുജായുഗ്മമോ വല്ലരീതല്ലജാഭം;
വിജാതീയചേതോവികാരം പരം ചി-
ത്തജാരിയ്ക്കുമേകുന്ന വക്ഷോജഭാരം.”

വില ആറണ. കാപ്പിറാൽ പ്രസ്സ്, കോട്ടയം.